

dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang

gericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
VERLICHTINGDIENST TELEF. 4519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD”
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 4519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER
Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20
Tel. Interc. 1987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

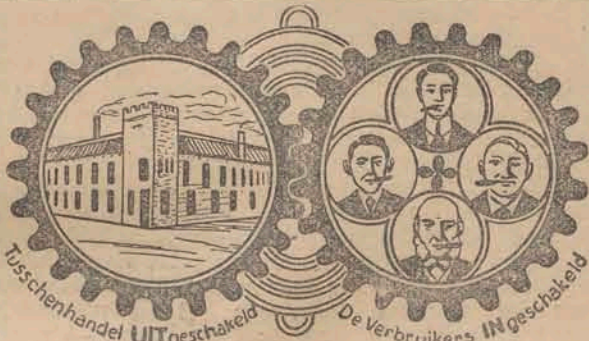
MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie,
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar niet alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventuele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

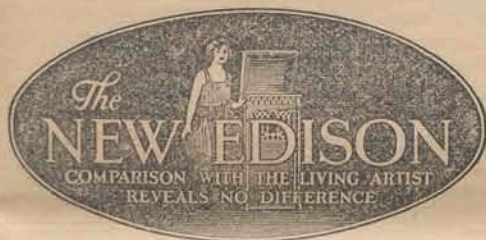
VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

INHOUD: *Attentie! — De komende dag. — De reis van Oud Gouvern.-Generaal Angoulvant naar Ned. Oost-Indië. — Kunst, Kunstnijverheid en Huislyf. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften: Uit de Eur. Pers. Uit de Int. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afdelingen: (I. 's-Gravenhage.) — Mededeel. — Mutaties van 16 tot 23 April 1924.*

DEN LEDEN wordt beleefd doch dringend verzocht, bij adresverandering hiervan ten spoedigste mededeeling te doen: in Nederland aan den Heer Administrateur der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag; in Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

KUNSTZAAL EDISON

Wij noodigen U uit tot een bezoek.
DEN HAAG LANGE POTEN 15
ROTTERDAM WITTE DE WITHSTRAAT 88
BATAVIA RIJSWIJKSTR. (WELTEVREDEN)
MEDAN HINDOESTRAAT 1-3

Old England
NIJMAN & PHILIPS
LADIES' AND GENTLEMEN'S TAILORS
COOLSINGEL 129 — — — ROTTERDAM

BESCHIKBAAR.

MEUBELMAGAZIJN „T WOONHUY'S”
Goedkoopst adres voor ALLE soorten MEUBELN.
Aparte Modellen Lage Prijzen
Bezoekt onze Toonzalen
69 PARKSTRAAT 69
TELEF. 14. 5328

INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

A.H.I.T.

Het **ALGEMEEN HAAGSCH INSTITUUT VOOR TANDHEELKUNDE (A.H.I.T.)** te 's-Gravenhage, **Piet Heinstraat 2a**, Telefoon M. 4580, is onweerlegbaar de meest moderne en beste inrichting in Europa voor de behandeling van mond- en tandziekten. De behandeling geschiedt uitsluitend door bekwame tandartsen-specialisten, onder leiding van tandarts **Alex Mertens. Lage Tarieven.** De gedrukte tarieven zijn kosteloos aan het Instituut verkrijgbaar, hetwelk geopend is alle werkdagen van des morgens 8.30 uur tot des avonds 10 uur, behalve van 6-7 uur. Zondagsmorgens van 10-12 uur.

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN

Jansens & Titanus
FRIEZENVEEN

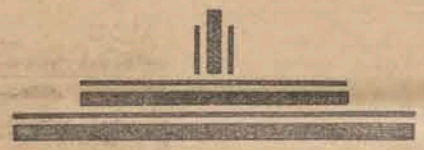
Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst”
DEN HAAG.
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Prijscourant op aanvraag gratis.

Waar dineert en luncht gij goed en goedkoop?
RESTAURANT BAZARSTRAAT
Bazarstraat 5-7 Den Haag
bij het Vredespaleis en de Scheveningsche Boshjes

is het eenige adres in Den Haag, waar U kunt Lunchen vanaf f 0.75 en Dineeren vanaf f 1.-.
Restaurant à la Carte den geheelen dag. Gebruik van dranken niet verplichtend. Geen fooien.
Aanbevelend, O. F. DE VRIES

Noordeinde 13
speciaal adres voor koopjes

in Bont-, Wintermantels, Demi's en Winterjassen, Overhemden, Dassen, Jaeger- en Macco-Undergoederen, Regenmantels en Jassen in Gummi en Gabardine van f 25.— voor f 8.75, van f 35.— nu f 17.50, van f 50.— nu f 21.50 met „de gevoerd enz., enz., 's avonds tot 9 uur geopend.

Voor het bereiden van een voortreffelijke Rijsttafel zijn de

Recepten van een Ind. Kokki

onmisbaar „De Ind. Rijsttafel” door FR. BLOM, Schrijver van „Moderne Kookkunst”, verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster Nobelstraat 20, Den Haag.
Prijs f 1.00

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Telefoon M. 2739 Postrekening 69868
Weimarsstraat 63, Den Haag.

In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste eischen van hygiëne en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip- of Douchebaden op voordelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Het aanbevolen adres
voor COMPLETE MEUBILEERING is het
Meubelhuis „Conrad”
Laan van Meerdervoort 220 - Tel. M. 5650
hoek Conradkade

ATTENTIE!

Het volgend „Koloniaal Weekblad” zal in plaats van Donderdag 1 Mei, verschijnen op Zaterdag 3 Mei, den dag der herdenking van het 25-jarig bestaan van „Oost en West”.

De komende dag
(vóór de herdenking van het 25-jarig bestaan).

De zon komt op en gaat onder, eeuw na eeuw, in tijdloze bestendigheid. Tusschen licht en duister zijn de dagen en men heeft ze aangeduid met namen om te registreren de lotgevallen van het menschelijk geslacht. Deze lotgevallen hebben alle hunne beteekenis in het verband dat het Heelal, naar vaste wetten, te z. en houdt. En ze zijn groot noch klein; — bevat niet een waterdruppel een gansch levend stelsel en is een korrel graan niet vol geheimnissen? — Ze zijn schakels in den keten waarvan het begrip van aanvang en einde buiten het menschelijk kenvermogen ligt.

Is dit in zijn algemeenheid juist, ten allen tijde heeft het menschedom, in den tijdsduur van zijn geslacht, zich moeten bedienen van meting, rekent het met groot of klein en boekstaaft, naar dien maatstaf, de gebeurlijkheden onder de zon.

Gelijk het menschedom zoo ook een mensch, een volk, een deel van een volk, en het is met deze inleiding dat de begane grond genaderd is en tegelijkertijd de sfeer in welke geplaatst kan worden een enkele beschouwing over het hoogtepunt dat een zeker deel van een volk, van het Nederlandsche volk, t.w. de Vereeniging Oost en West, — welke zeker een te klein deel van dat volk vertegenwoordigt — bereikt heeft nu zij gereed staat haar 25-jarig bestaan te herdenken.

Thans niet over doel, streven of werkwijze van de Vereeniging, maar over hare beteekenis, in cultureel opzicht, voor de samenleving. Haar wezen is bijeenhouden, opbouwen; zoo was haar begin en zoo is haar heden, na 25 jaren in welk tijdsverloop zij, vrijwel onverzwakt de gevolgen van den grooten oorlog, met zijn schending en vernietiging heeft kunnen doorstaan.

De contraverse in dit zinsverband moge wat bedenkelijk schijnen — de Vereeniging Oost en West en de Oorlog! — ter verschooning ter verklaring tevens zij verwezen naar den aanhef waarin iets over het meten der gebeurlijkheden. Voorzeker, omvang en praestatie — waartusschen wisselwerking — der Vereeniging „Oost en West” kunnen slechts een bescheiden accent velen, maar deze factoren verzinken in 't niet bij een waardeering der idee welke bij de oprichting verwezenlijkt is, een idee welke thans drie kwart van de beschaafde wereld in spanning houdt en, als te hopen is, in spanning zal blijven houden. Vóór 25 jaren was dit anders en het is de blijvende verdienste van de beide oprichters van „Oost en West” van wie ééne nog onafgebroken werkzaam is mogen blijven aan de bevordering dier idee in welke zij haar levenswerk vindt, welke tevens haar ideaal is, — dat toen mede den weg is ingeslagen, welke alleen leiden kan naar menschaardiger reële verhoudingen. En wanneer hier de woorden ideeel en reël worden neergeschreven, dan is dat omdat zij geen tegenstelling vormen, gelijk trouwens vóór enkele jaren door een hooggeleerd landgenoot in eene openbare rede is aangetoond geworden.

Het is een mooi woord dat men zich niet moet bekommeren over den uitslag, maar alleen letten op het doel en er mag bij deze herdenking aan worden herinnerd. Want, die uitslag, ofschoon niet

Brandstoffenhandel H. HAVINGA

Oud-Gezagvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië
Lid van de Vereeniging „Oost en West”
Leverancier van het Koninklijk Instituut
v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-l.
Kantoor: HOOIKADE 13a - DEN HAAG - TEL. N. 624

Geheel zelfstandige
Eerste Modiste tevens Inkoopster
zoekt POSITIE in de Hoofdplaats
van Nederlandsch Indië.
Brieven letter B, Intern. Verkeersbureau
Den Haag.

gansch onbevredigend, is toch niet geworden welke verwacht werd. Men was de meening toegedaan dat de poging om meer toenadering zoeken tusschen Oost en West, den Nederlanders grooten getale zou nopen zich bij de Vereeniging aan te sluiten, maar wel werd verwacht, dat praktische toepassing ervan, zooals deze in beginsel-program werd omschreven, de hulp strekking op menig gebied hen daartoe aantrekken zou geven. Ook dit heeft niet zoo mogen zijn. M. ongerept blijft het mooie doel, de zuivere i. waarop de Vereeniging is opgetrokken. De wil toenadering te zoeken, den band te versterken tusschen de landen aan beide uiteinden der gelegen, maar die drie eeuwen lang met elkaar in aanraking zijn geweest, dit feit alleen had hi. lande reeds dadelijk vele proselieten moeten ma. De vraag dringt zich dan ook op, waaraan he. toe te schrijven dat tekort aan belangstelling i. — nauw genomen — nationale zaak; een v. meermalen gesteld en ook beantwoord. Zij die oordeel zijn dat er geen andere oorzaak voo. vinden is dan die gelegen in de geaardheid van volk, zullen het wel bij het rechte eind heb. Trouwens, onze vooraanstaande mannen heb. door alle tijden heen geklaagd over onze lau. in dit opzicht en het is nog maar kort geleden een hunner (Colijn) een epistel, in Eigen Ha. over de Nederlandsche Handelmaatschappij a. inzette: „Er is in Nederland gemis aan nationa. eerzucht, ook is het nationaal gevoel zwak”, en circa 2½ eeuw zei Jan de Witt hetzelfde, in een. zins andere termen.

Zoo laat het zich dan ook verklaren dat „Oost West” niet die vlucht genomen heeft, welke aanvankelijk zich gedacht heeft.

Dit woord vóór de herdenking mag niet in klaagtoon overslaan en aldus eindigen. 't Kan keeren, zei Breëro, en juist in de laatste 25 zijn ook te onzent teekenen van een stijging het nationaal bewustzijn waargenomen. B. alles in alles, is er veeleer aanleiding om een ju. toon aan te heffen, nu de 25-jarige op haar ja. daar staat als een fiere, gezonde jonge vrouw, v. eenige wensch slechts is, dat er nog wat m. notitie van haar worde genomen.

Mededraagster van een beginsel waarvoor wer. organisaties zich beijveren en waarop een he. toekomst zal zijn te grondvesten, herdenkt zij 3en Mei ter aangekondigde plaats den dag ha. geboorte.

Mogen alle leden, althans alle Haagsche leden, dit heugelijk feit tegenwoordig zijn. Zij worden wacht.

De reis van Oud-Gouvern.-Genera. Angoulvant naar Ned. Oost-Indië

Een nieuw Fransch werk over Int.

Eenige dagen geleden meldde het Haags. Aneta-kantoor, dat zich te Marseille had i. scheept, aan boord van de „Slamat”, de l. Angoulvant, oud-gouverneur-generaal van de Fr. sche Koloniën, commissaris-generaal van de Int. nationale Koloniale Tentoonstelling te Parijs 1925, die een studiereis voor de „Monde Nouve. het bekende internationale tijdschrift, naar Java Sumatra onderneemt. Dit feit wint aan beteek. aangezien de heer Angoulvant, die thans als Kap. lid voor Fransch-Indië gekozen zal worden, tij. de jongste regeeringscrisis reeds aangezocht is opvolger voor den heer Sarraut, doch de portefe. van koloniën voorloopig geweigerd heeft.

Voorloopig. Want wie enigszins de stemm. kent in de Fransche koloniale kringen, weet men daar algemeen de hoop koestert dat de h. Angoulvant den ministerszetel zal willen innem. en dat hij, terug van zijn Indische reis, welke

HET VAN OUDS BEKENDSTAANDE MUZIEKHUIS „TENZER”
PAUL KRUGERLAAN 114
Gramophoons in alle prijzen vanaf f 15.—
Gramfoonplaten vanaf f 1.50
Reparatie-inrichting voor alle soorten muziekinstrumenten
VERZENDING NAAR OOST EN WEST

Te koop in nette banden:

Indische Gids (1879—1919 in 82 banden; jaargangen 1913—1919 ingenaaid, de rest half linnen banden) f 200.—
Bladen op het St. bld., 1—46 (1912), geb. f 245.—
Schrift B. B. 1—43 (1912), gebonden. f 75.—
 Adres: J. OUDEMANS, Jan van Nassastraat 46, Den Haag.

veer acht maanden zal duren, zich niet langer verzetten tegen den drang, welke in die richting hem wordt uitgeoefend.

Reeds een klein jaar geleden was er sprake van de Indische reis. Men heeft zich niet gehaast, en recht, want men wilde de reis in details goed voorbereiden. Dit is dan ook gebeurd. De reizen in Den Haag en in Buitenzorg hebben het den Angoulvant gemakkelijk gemaakt en het reisprogramma is er op ingericht, dat veel gezien en hoord kan worden in weinig tijd.

Het doel van deze reis is de publicatie, door de uitgeverij van „Le Monde Nouveau”, van een nieuw Fransch werk over Nederlandsch Oost-Indië.

Is dit geen daad van betekenis, geen praktische tijd tegen de slechte tijden? Immers, eindelijk wij hier een nieuw Fransch studiewerk over de Ned. Oost-Indische Koloniën (het laatste dagboek van 25 jaar geleden, van de hand van Joseph Daily, „Java et ses habitants”) en ditmaal van een deskundige, van een Gouverneur-Generaal zelf, die meer dan zes en twintig jaar lang praktische koloniale ervaring achter den rug heeft!

Niemand beter dan de commissaris-generaal zelf van de internationale koloniale tentoonstelling, welke te Parijs te houden, was meer de aangeezene persoon om het buitenlandsche publiek voor te lichten omtrent de sociale, economisch-politieke toestanden (vooral in hunne praktische details) in onze O.-I. Koloniën, die het best kunnen opgeven in een breeden internationalen opzet, door reeds systematisch-nauwer contact met het buitenland.

Eindelijk zal dus het licht zien een zeer gedocumenteerd (tevens literair van het hoogste gehalte) illustreerd boekwerk van betekenis over Java Sumatra, dat er krachtig toe zal bijdragen om de groote internationale publiek (zoo onkundig in opzicht) meer te familiarizeeren met de Ned. O.-I. Koloniën en hunne betekenis voor het groote internationale economische verkeer!

Reeds een groot deel van het werk is in manuscript gereed. Men begrijpt, dat de heer Angoulvant, met een zes-en-twintigjarige koloniale ervaring, ook zonder onze koloniën direct uit „eigen inschouwing” te kennen, menig hoofdstuk aan Indië heeft kunnen wijden, waarbij hij dan vooral Fransche en Nederlandsche koloniale systemen met elkaar heeft kunnen vergelijken. En dit laatste juist zal aan zijn werk een zeer bijzondere betekenis geven.

Oud-Gouverneur-Generaal G. Angoulvant werd Februari 1872 geboren. Hij volgde de lessen van „Ecole Coloniale” en daarna van het Fransche Instituut voor Oostersche talen, welke inrichting werd gediplomeerd voor de Annamitische en Chinese talen, verliet.

In 1894 verliet hij het Fransche moederland en reisde hij voor de eerste maal naar de groote koloniale gebieden onder Fransche vlag. Hij werd benoemd tot „Chevalier de résidence” in Tonkin, waar hij van '94 tot '97 verblijf hield. In dat jaar trok hij als vice-consul naar Yunnan, welke plaats hij in '99 verliet, toen reeds zijn benoeming tot sous-chef van het Kabinet van den Minister van Koloniën. Kort daarop zag hij zich reeds geplaatst in de verantwoordelijke functie van secretaris-generaal van koloniën.

De vier daarop volgende jaren werkte de heer Angoulvant weer „buiten”. In 1900 trad hij op als plaatsvervangend gouverneur van de kust van Soembawa, van 1901 tot 1903 was hij gouvernements secretaris van de Fransche Congo en van 1903 tot 1904 van Guadeloupe. Toen volgde weer een jaar „bureau-leven” als chef van het Kabinet van den Minister van Handel. Dan komen zijn belangrijkste bestuursjaren van 1905 tot 1917, waarbij vooral een schat van koloniale kennis en ervaring heeft opgedaan. Achtereenvolgens was hij van 1905 tot 1906 gouverneur van St. Pierre-et-Miquelon, van '06 tot '07 gouverneur van „l'Inde

TIP TOP
 Magazijn „TIP TOP” is gevestigd
 Witte de Withstraat 19
 Toiletartikelen, Parfumeriën en Schoonmaak-artikelen leveren wij tegen prijzen zonder concurrentie. ZIE ETALAGE.

Fransche”, van 1908 tot 1917 gouverneur van de „Côte d'Ivoire”. In die jaren heeft hij dit Fransche koloniale gebied gepacificeerd en economisch georganiseerd, zoodat het thans een kolonie van niet geringe beteekenis is geworden. In Mei 1917 werd hij Gouverneur-Generaal van Fransch equatoriaal Afrika.

Van zijn groote gaven wenschte de moederlandsche regeering al spoedig nog meer profijt te trekken. In Januari 1918 werd aan den heer Angoulvant, gedurende achttien zeer moeilijke maanden, het bestuur toevertrouwd, dat anders in handen van twee Gouverneurs-Generaal is, over Fransch West- en Fransch equatoriaal Afrika. Deze concentratie van bestuursmacht was in die oorlogsmaanden noodig in het belang van de recruiteering en van de levensmiddelenvoorziening dezer gebieden. Tot zeer groote tevredenheid zijner regeering heeft de heer Angoulvant de taak vervuld.

In 1920 werd hij benoemd tot commissaris-generaal van de Intergeallieerde Koloniale Expositie te Parijs; in verband met de organisatie van deze tentoonstelling, verliet hij den staatsdienst met pensioen. Hij wilde zich verder geheel wijden aan de groote koloniale handelsbelangen van zijn land. Reeds in Juli 1918 had de Fransche regeering zijn groote verdiensten gehuldigd met de benoeming tot commandeur in het Legioen van Eer.

De bestuurstalenten van den heer Angoulvant waren onmiskenbaar, maar ook op wetenschappelijk en óók op literair gebied is hij een figuur van meer dan gewone betekenis. Ook de nu afgetreden Fransche minister van koloniën, Sarraut, heeft zulke gaven; hier en daar in de redevoeringen van Sarraut komen literaire juweeltjes voor. Een dergelijke charme ontbreekt bij het groote meerendeel onzer koloniale figuren.

De wetenschappelijke wereld heeft den heer Angoulvant niet minder dan driemaal bekroond, tweemaal werd hij gelauwerd door de Société de Géographie Commerciale en eenmaal door de Société Géographique. Bovendien ontving hij de „Grande Médaille” in goud van de Société Anti-Esclavagiste. Van de hand van den heer Angoulvant zagen reeds enkele werken het licht. In collaboratie schreef hij, in 1901: *Djibouti, mer rouge à Abyssinie* en alleen, in 1917: *La Pacification de la Côte d'Ivoire*.

Zooals wij reeds zeiden, ook na zijn aftreden bleef de heer Angoulvant met volle kracht de koloniale belangen van zijn land dienen. Hij aanvaardde bestuursfuncties in verschillende groote maatschappijen. Zoo nam hij o.a. zitting in het bestuur van de „Compagnie Générale des Colonies”, een lichaam met een kapitaal van tien millioenen francs, gesticht door de Banque de Paris et des Pays-Bas, met medewerking van verschillende financiële instellingen in Parijs en in de Fransche provincie. Voorts zit hij in het bestuur van de „Société Commerciale de l'Ouest Africain”, een der eerste handelslichamen van de Afrikaansche kust, met 30 millioenen francs kapitaal. Verder is hij bestuurslid van de „Union Commerciale Indo-Chinoise et Africaine”, een lichaam met 25 millioenen kapitaal en 21 millioenen francs reserve, dat in hoofdzaak in Indo-China en Marokko werkt. En dan zijn er nog tal van kleinere organisaties, als de „Société Coloniale des Grands Magasins”, die van zijn koloniale kennis en organisatorische gaven profiteren.

Wij hebben natuurlijk niet zonder opzet ietwat uitvoerig stilgestaan bij het curriculum vitae van den heer Angoulvant. Van zijn hand immers zal een groot, vermoedelijk wel een Fransch standaardwerk over Nederlandsch Oost-Indië verschijnen en dan willen wij graag weten wie de auteur is en wat zijn verleden is. Wij kunnen in dat opzicht gerust zijn. De heer Angoulvant is een Fransche koloniale specialiteit met rijke ervaring. Hij is bovendien een wetenschappelijk man, die in staat is van koloniale systemen grondige vergelijkende studie te maken.

RECOURT'S Strijk-inrichting

WEIMARSTRAAT 251 - DEN HAAG

is het adres voor behandeling van fijne goederen als BOORDEN, OVERHEMDEN, BLOUSES enz.
 Prijzen BILLIJK - Afwerking KEURIG

P. VAN DEN BRUL
 Veenestraat 15 Den Haag
 Amsterdam, Hoorn, Leeuwarden, Groningen, Hilversum
 Heeren-, Jongens- en Kinderkleding
 Speciale afdeling voor
 Kleeding naar Maat

BESCHIKBAAR.

Modemagazijnen
HENNEMAN & PLUKKER
 Valeriusstr. 28-38
 DEN HAAG
 Grootste Speciaal Magazijnen
 in Japonnen, Blouses, Rokken,
 Peignoirs, enz. enz.
 Gedurende den Winter steeds nieuwe zendingen voile Blouses en Japonnen voor Indië

't SPORTHUIS
 GRAVENSTRAAT t/o de Bonneterie DEN HAAG
 TELEFOON N. 6606
 HEEREN
 MODE
 ARTIKELEN
 PRIMA
 Engelsche
 Regenjassen
 voor
 Dames en Heeren

BESCHIKBAAR.

P. B. VAN MOORSEL & CO
 Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
 Torenstraat 5-6 - Telefoon 2898 - Den Haag
DIVAN met verstelbaar hoofd,
 Gobelin overtrek à f 27.-
 f 27.-
 Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

LIJSTEN- EN FOTOHANDEL
 D. DOOLAARD
 Reinkenstraat 18 - Den Haag - Telef. N. 3137
KUNSTHANDEL
LIJSTENFABRIEK
 Speciaal adres v. verzend. n. Indië. Gratis verpakk.

Magazijn van
Heerenhoeden en Pelterijen
EDUARD PELGER
 Prinssestraat 35 - Den Haag
 Telefoon 3902

BESCHIKBAAR.

Piano's en vleugels
DUCANOLA
 NON PLUS ULTRA
 F. A. C. F. VAN DER DOES
 LANGE HOUTSTRAAT 9
 DEN HAAG
 BREDA-MAASTRICHT
 Vraagt catalogus

BESCHIKBAAR.

VERZAMELAARS
 Zij, die Kunstvoorwerpen willen verkoopen of hunne verzameling wenschen te completeeren, worden attent gemaakt op de rubriek Vraag en Aanbod in het Maandblad
NEDERLANDSCH-INDIË
OUD EN NIEUW
 Prijs f 2.50 per annonce van ten hoogste vijf regels. Ter kennismaking wordt op aanvraag gratis een nummer van ons Maandblad toegezonden
 NOBELSTRAAT 20 TEL. H. 1987*
 DEN HAAG

F^A N. LOEB, Noordeinde 107-109

TEL. H. 3149 DEN HAAG OPGERICHT 1882

Levert op **afbetaling:**
KLEEDING voor Heeren, Dames en Kinderen
MEUBELEN, BEDDEN, TAPIJTEN, Gordijnen
 Complete Woning-Inrichtingen
 Gramophoons - Rijwielen - Kachels - Lampen - enz. enz.

dies te maken en, ten slotte, zijn literaire gaven zullen ongetwijfeld aan zijn werk die bekoring geven, welke men bij het Indische werk van prof. Treub, hoe onderhoudend ook geschreven, zoo noode heeft gemist.

Eenig nationaal belang — een koloniaal belang is immers ook een Nederlandsch belang! — zal het Fransche werk over Nederlandsch Oost-Indië, dat de heer Angoulvant bezig is te schrijven, voor ons ongetwijfeld bezitten. Want buiten internationale belangstelling en buitenlandsch kapitaal kunnen wij het in onze tropische landen over zee toch niet stellen. In het belang van de algemeene welvaart niet. Wij niet en óók niet de inheemsche bevolking.

J. KONING.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt.

Twee belangrijke Tentoonstellingen.

Tentoonstellingen en Jaarmarkten zijn en blijven de middelen bij uitnemendheid om meerdere bekendheid en waardeering te geven aan wat goed en schoon is, dus dienen kan ten algemeene nutte. Gaarne vestigen wij daarom hier de aandacht op de beide navolgende berichten:

Een Jaarmarkt te Soerakarta uitgaande van Kridardojo.

In een particulieren brief van prins Hadiwidjojo, zoon van den Soesoehoenan, is den hoofdredacteur van Oedaya („Opgang”, het bekende Indonesische tijdschrift, dat onder uitnemende redactie staat van R. M. Noto Soeroto) verzocht bekendheid te geven aan de plannen tot het houden van een pasar malem.

In Juni-Juli zal op de aloon-aalon (Voorplein van het vorstelijk verblijf) te Solo een Jaarmarkt gehouden worden, uitgaande van den Bond van Inlandsche handelaren Kridardojo, waaraan kan deel genomen worden door alle landaarden, die in Indonesië aanwezig zijn. Alleen het hoofdcomité zal gevormd worden uitsluitend door Javanen.

Beschermheeren de Soesoehoenan van Soerakarta en de resident van Soerakarta; eere-voorzitter prins Mangkoe Nagoro VII.

Leden van het hoofdcomité zijn prins Hadiwidjojo, voorzitter; M. Sastrosoekarno, vice-voorzitter (voorzitter Kridardojo), M. S. Martodihardjo, secretaris (secretaris Kridardojo); R. H. A. Satibie, penningmeester (penningmeester Kridardojo); R. M. H. Soerjo Soemarno, R. Ng. Djoksoedipoero, R. Ng. Dr. Marmohoesodo, commissarissen.

Het kapitaal is f 25.000, waarvan f 6000 zijn ontvangen als renteloos voorschot van het Rijk Soerakarta, f 3000 van het Rijk van den prins Mangkoe Nagoro, en de rest van de leden van Kridardojo.

Reeds is medewerking verkregen van de groote handelslichamen.

Ter opuijtering van deze pasar malem en ter verpoozing van de bezoekers van de diverse tentoonstellingen zullen opvoeringen van Javaansche kunst plaats hebben: gamelan, wajang, etc.

Eventuele baten zullen als volgt worden verdeeld: a. voor de Neutrale Schoolvereniging 45 pCt., b. voor het Boedi Oetomo, Schoolfonds 10 pCt., c. voor de Fröbelschool 10 pCt., d. voor de Tiong Hoa Partic. scholen 10 pCt., e. voor de Arabische school 5 pCt., f. voor de Moehamadysch school 5 pCt., g. voor het Darmoworo Studiefonds 10 pCt.

Van harte wenschen wij de vereeniging, die het initiatief tot dit plan nam, succes op haar pogen toe, te meer met het oog op de nuttige doeleinden, waarvoor de geldelijke baten er van bestemd zullen worden. Onder het op deze Jaarmarkt tentoongestelde zal stellig veel zijn, dat onder kunstnijverheid en handenarbeid, als huisvlijt beoefend, valt te rangschikken.

In verband hiermede viel ons eens artikel op, niet lang geleden in „De Preangerbode” verschenen, waarin de zich G. A. v. B. tekenende schrijver van vooruitgang spreekt op kunstnijverheid- en huisvlijt-gebied, en wel speciaal op Midden-Java.

„In Solo,” meent hij, „is een centrum van betekenis in wording, dank zij de goede bemoeienissen van den Prangwedono, zelf een schrijver van bloemrijk Javaansch, zelf een kunstminnaar en kunstkenner van eersten rang.

Verder betoogt schrijver o.m.: „De Prangwedono, die de eigen kunst met enthous-

Voor reële prijzen te koop gevraagd

geheele of gedeelten van Inboedels, ook losse Meubelen, als Kasten, Buffetten, Salon- en Huiskamermeubelen, Slaapkamers; Gordijnen, Tapijten, Haarden, Piano's, Gramophoons, Brandkasten, Goud en Zilver en al wat men van de hand wil doen.

Beslist vertrouwd, soliedst adres.

Groot Hertoginnet. 253 **J. HORNMAN & Zn.** Telefoon M. 391 Den Haag

MATHIEU PIETERS

Art. Photographe
 PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
 LA HAYE
 Geopend van 9-6 uur
 Zondag en Feestdagen gesloten

siasme dienst, heeft meermalen belangrijke resultaten bereikt. Uit zijn omgeving kwam onlangs een schilder voort, zooals wij dien hier nog niet hebben, — in zijn omgeving wordt ook een richting in de batik-industrie ingeslagen, die loffen inhoudt.

De bemoeienis van een der moderne Java's vorsten met de subtile zaak der kunst heeft zichtbaar en vruchtdragend resultaat.

De zaak der Inlandsche kunstnijverheid is zoo dikwijls besproken. Het mag bekend worden verondersteld, dat van regeeringswege weinig niets wordt gedaan aan de instandhouding van als weinig winstgevend aangemerkte uiting der landsche ziel.

Kunst is het spoedigst in verdrukking, men haart, materieel gezien, het minst noodig.

In Solo weet de kunstenaar zich echter, beschouwd door den Inlandschen vorst en hij weet er ook het hof personen te treffen, die zijn uitingen komen verstaan en op de juiste waarde kunnen schatten. In vertrouwde omgeving bouwt hij op bekenden, traditioneelen bodem. Dat zulks behoort te leiden tot nabootsing zonder meer in den laatsten tijd meer en meer duidelijk. Inder is daar in het batikcentrum veel nabootsing, copieerlust. Doch dit geldt voor hen, die praten aan de markt moeten brengen, niet voor zoekers, de jongere generatie, die in de uiting voldoende beloning vindt en niet afhankelijk van de wisselvalligheid der koopers, — een leiding, welke natuurlijk alleen mogelijk is die jongeren, die zich onder bescherming van in welstand verkeerende kunstbeschermers van eigen landaard, van wie zij geen nieuwsgier en bedilligerige inmenging behoeven te vrezen domper op al hun uitingen.”

Dit zijn zeker verblijdende teekenen van vooruitgang, dubbel heuchelijk, omdat zij zich uit het hart der landsche bevolking zelf ontwikkelen. Als daarbij nu van Westersche zijde de van zelf sprekende, uit ke geboren waardeering gul geloond wordt, zullen Oost West elkander op den duur met grotere nadruk tot beider heil. Wij, Nederlanders, begaan gelukkig thans al meer en meer te voelen voor de waarde handenarbeid en de daarbij toegepaste kunstnijverheid. Daarvan getuigt o.m. het door de dagbladders dagen verspreide bericht:

„Een veertiental dames uit verschillende oorden des lands hebben besloten tot oprichting van „Genootschap tot ontwikkeling en beoefening „Textiel- en Nijverheidskunst door vrouwen.”

Zij stellen zich voor, een groot geheel in los samenstel zich te doen ontwikkelen uit kleine groepen, opdat elk der leden zoo groot mogelijke vrijheid zal hebben en een werkend aandeel kan nemen in eigen groep. De groepen worden zooveel mogelijk „vaksgewijze” ingedeeld, b.v. weefsters, kantwerksters, borduursters, vlechters, cartonnage- of leerbewerksters, enz. Jaarlijks zal er een collectieve tentoonstelling van alle groepen in alle velen worden gehouden. Het hoofdbestuur van het genootschap stelt zich voor een diploma bekwaamheid af te geven aan leerlingen, die lessen met goed gevolg hebben meegemaakt, voor vakken, waarin het Rijk niet of slechts ten de voorziet (weven, kantmaken, Egyptisch vlechten).

In het voorlopig comité hebben zitting mej. J. W. van der Meulen-Nulle (*), Celebesstraat, Den Haag, secretaresse, benevens een 12-tal andere dames.”

De nuttige arbeid, door dit genootschap te verricht zal stellig tevens tot gevolg hebben: meerdere waardeering van de textiel- en nijverheidskunst onzer Indische zusters, die 't op dit gebied reeds zooveel hebben gebracht dan wij, Nederlanders.

Ook de het volgend jaar te Parijs te houden Internationale Tentoonstelling van toegepaste kunst, tot de bevordering van onderlinge waardeering kunnen bijdragen. Daarom hopen wij van harte, Ned.-Indië daarop ook goed vertegenwoordigd kunnen worden. Het is daarom, dat wij met volle stemming het volgende overnemen uit een artikel den Parijschen correspondent van „Het Vaderland”

„Het Bestuur der Internationale Sierkunst-expositie van 1925 bood aan onzen Gezant Jhr. Loudon en aan heer Ir. de Bie Leuyeling Tjeenk, voorzitter van

*) Mevr. v. d. M., die vroeger directrice was der Haagsche Kantoor heeft eenige jaren geleden, in opdracht, een reis naar Sumatra gemaakt in verband met het kantwerk aldaar. Hierop hopen wij later terug te komen.

Grand Pension VILLA DES ROSES
 DUINWEG 22, VAN STOLKPARK
 Scheven. Boschjes.
Eerste Rang Familie-Pensioen
 Stroomend Koud- en Warm Water
 Voorgroote Families speciale overeenkomsten

Hoedencursus

Cursus voor Dames en Jonge Meisjes in het maken en Garneren van alle soorten DAMES- en KINDER-HOEDEN, f 15.- per cursus van 21 lesuren.
SPREEKuur: dagelijks van 10 tot 7 uur.
D. C. DE RUIT-v. d. WAAG,
v. h. Leerares Haadsche Vakschool v. Meisjes
27 CH. DE BOURBONSTRAAT en ELSTSTRAAT 27

GINNEKEN.

Wegens vertrek te koop een ruim en goed gebouwd **HEERENHUIS** met grooten Tuin, bev. 9 Kamers en gesloten Serre, enz.
Br. onder No. 210L, Bureau van dit blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

Universiteit Utrecht. Bevorderd tot doctor in de geneeskunde de heer J. A. Latumeten, arts, geboren te Ambon, op proefschrift: Over de kernen van den nervus oculomotorius.

Landbouwhoogeschool Wageningen. Candidaatsexamen koloniale boschbouw, de heer P. C. M. Fluyt.

De Gouv.-Generaal te Tarakan. Aneta seinde 18 dezer te Weltevreden. De Landvoogd is gisteren te Tarakan aangekomen. De resident, de ass.-resident, de commandant van de Zeven Provinciën, de Sultan van Boeloengan en de adj.-administrateur van de Bataafsche Petroleum Mij. te Balikpapan verwelkomden Mr. Fock. De eerewacht bestond uit maréchausses en Dajaks in oorlogscostuum.

Hulde aan wijlen J. T. Cremer. Den 19en dezer is op de begraafplaats Westerveld op het graf van den heer J. T. Cremer het gedenkteeken onthuld, dat daar is opgericht namens velen, die met het cultuurland Deli in betrekking staan.

Indo-Europeesch Verbond. Te Weltevreden is 19 dezer het vijfde jaarcongres van het Indo-Europeesch Verbond geopend, onder voorzitterschap van notaris Van Ophuysen. Het ledental bedraagt thans 10050; er zijn 72 afdelingen en 15 correspondent-schappen.

Jhr. ir. J. C. van Reigersberg Versluis is, volgens de Ingenieur, door den Minister van Koloniën benoemd tot lid van den Raad van Beheer van de Ned.-Ind. Aardolie-Mij., in de plaats van wijlen H. J. E. Wenckebach.

Mr. Mas Besar Martokoesomo. Benoemd tot advocaat en procureur bij den Raad van Justitie te Semarang. Mr. Mas Besar Martokoesomo, domicilie kiezende ten kantore van Mr. L. G. Brouwer, advocaat en procureur bij den Raad van Justitie te Semarang.

Verleend. Buiten bezwaar van den Lande de rang van kapitein bij den generalen staf van het Ned.-Indische leger aan Pangeran Mjojokoesomo, Pangeran Ario Hadiwidjojo en Pangeran Ario Soerjobroto, allen te Soerakarta.

Bevordering. Luit.-kol. der inf. van het O.-I. leger H. Helb wordt eersdaags bevorderd tot kolonel.

Benoemd tot regent van Pekalongan, Raden Soerjo en zulks onder toekening van den ambtstitel Toemenggoeng.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De algemeene bestuursconferentie te Weltevreden.

Uit het Aneta-verslag in het *Bat. Nwsbl.* van 12 t/m. 18 Mrt., reeds gedeeltelijk vermeld in het vorige „Kol. Weekbl.“, vernemen wij, dat in de conferentie ten Paleize maatregelen besproken werden in het belang van de ontwikkeling der Buitengewesten.

In het algemeen werd door de bestuurshoofden van de Buitengewesten ingestemd met de noodzaak om zoveel mogelijk de belemmeringen weg te nemen, welke aan de vestiging van groote landbouwondernemingen in den weg staan. Daartoe behooren de vaak langzame afdoening van de erpachts-aanvragen onder vaak onnodig verzwarende voorwaarden, soms ook de immigratie- en wervingsbepalingen en ook vaak de ontstentis van verkeersmiddelen.

Verschillende gewestelijke hoofden wezen er op, dat de geldende mijnwetgeving vaak een belemmering blijkt bij de ontginning van de groote Indische bodemrijdommen, speciaal van de petroleum, hetgeen te meer te betreuren is, omdat die producten thans groote waarde hebben, terwijl de voortschrijding der techniek het geheel onzeker maakt, dat dit over enkele jaren nog het geval zal zijn, zoodat het niet-ontginnen der bodemschatten wel eens gevolgd kon worden door een tijdperk, waarin die waardeloos zouden zijn.

Betreffende het Oostelijk deel van den Archipel wordt over het algemeen meer heil gezien in de bevordering van de veeteelt dan in de bevordering van den grootlandbouw, aangezien bodem en klimaat zich daar blijkbaar bijzonder eigenen voor de paardenteelt en de veeteelt.

De *Deli Crt.* (19 Mrt.) acht het een zeer verblijdend teeken, dat op de Bestuursconferentie zoo uitvoerig is

loonstellingsraad, die in verband met een eventuele landsche deelneming is overgekomen, een feestlunch in het restaurant Laperouse. Het bestuur was verantwoordigd door Oud-Minister David, Commissaris-geraal der Expositie; François Carnot, directeur der Centrale des Arts Décoratifs; Paul Léon, directeur Beaux-Arts en Nicolle, Hoofd-Administrateur. De voornaamste vertegenwoordigers der Ned. Pers en mede aanwezig. Het bestuur spaart geen moeite om Nederland tot deelneming over te halen; de heer Carnot is bereid met den Léon — evenals zij dat te Brussel deden — in het goed recht der expositie te komen bepleiten. Aan alle zijden hoort men, dat er op Holland's mededeeling vast gerekend wordt. De heer de Bie kreeg bij bezoeken aan expositie-autoriteiten en moderne architecten positief den indruk, dat de afwezigheid van land als een slag zou worden gevoeld. Het is te hopen, dat den heer de Bie, bij zijn thuishoofdst in Holland, de behulpzame hand wordt geboden. Regeering moge geldelijk niets kunnen bijdragen, zij toch haar moreelen steun verleenen. Tot nu toe is zij zich echter van de zaak bitter weinig aangekeken. En toch is een impuls van boven af noodig om financiële kopstukken te mobiliseeren, wier zaken-voer genoeg reikt om de waarde van een goede landsche vertegenwoordiging te beseffen. En als het er eenmaal is, komt de rest vanzelf.

Uit geldt óók voor de Indische toegepaste kunst.

Van Week tot Week.

15-22 APRIL 1924.

op Java. In de week van 4 tot en met 10 Maart kwamen op Java in totaal 144 pestgevallen voor, t.w. in de afd. Temangoeng 10, Magelang 24, Jogja 4, Soerabaia 13, Bojolali 33, Klaten 30, Salatiga 20, Semarang 1, Kendal 3 en het regentschap Batang 6.

Indische delegatiën. De Minister van Koloniën maakt bekend dat het percentage, hetwelk wordt ingehouden van de bedragen, welke door tusschenkomst van zijn departement worden gedelegeerd aan hier te lande woonachtige gezinsleden en crediteuren van in Nederlandsch-Indië verlevende ambtenaren, officieren of gepensioneerden, met ingang van 1 Mei a.s. worden teruggebracht van 5 op 4 (Staatscour.).

Luchtlijnen. De Kon. Luchtvaart Mij. heeft een concessie-aanvraag ingediend voor luchtlijnen, op 1 Jan. 1926 te openen tusschen Batavia—Soerabaja en Batavia—Singapore. Het overleg met den vertegenwoordiger van de K. L. M., den president van de Factorij, is gebonden aan den tijd vóór diens vertrek naar Europa op 18 Juni 1924.

Prof. Kielstra te Berlijn. Op aanstichting van de Deutsch-Niederländische Gesellschaft te Berlijn, heeft Prof. mr. J. C. Kielstra een lezing gehouden over het onderwerp: Die Niederlande und ihre ost-asiatischen Besitzungen in ihrer gegenseitigen Bedeutung. (Zie verslag in N.R.Crt. van 16 April, Avondbl.).

Indische wegecongres. Het bestuur van het in Juni a.s. in Bandoeng te houden Ned. Indische wegecongres, heeft, in overleg met het Theecongresbestuur besloten, de congresdagen te doen samenvallen met die van het Theecongres, d.i. 23, 24 en 25 Juni.

Gedurende het congres zullen 4 groote asphalt-firma's op de pleinen en wegen van het Technische Hoogeschoolterrein demonstraties van haar procedés geven.

Vereniging. Den 13en April hield de vereniging van in Nederland verblijvende Chinezen Chung Hwa Hui een vergadering onder voorzitterschap van den heer Lim Bwan Tjie. Bij de bespreking van de propaganda voor het studiefonds werden plannen overwogen tot de landgenooten in Indië opnieuw een oproep tot steun te richten. Raden hiervan is dat er thans te weinig steun voor dit fonds binnenkomt en de aanvraag om steun door hen, die niet in staat zijn hun studie te voleindigen, steeds grooter wordt.

Voor het plan tot uitgave der geschriften van wijlen mr. P. H. Fromberg Sr. is, volgens berichten uit Indië, thans een bedrag van f 720.— binnengekomen. De vereniging is voornemens deze uitgave binnenkort te doen plaats vinden.

Orgels
C. A. J. VAN KALMTHOUT
Tel. 1562 NIJMEGEN Tel. 1562
Bisschop Hamerstraat 1-1a
Kunstspelpiano's

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafraichissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

ROVER LEVERANCIER OSMOND
OOST EN WEST
RIJWIELEN
BIJ
J. H. C. MERCKEL
PARKSTRAAT 67 - TEL. H. 3127
BEEKLAAN 355 - TEL. M. 461
DEN HAAG
VERZENDT NAAR OOST EN WEST BATAVIER
ALL STEEL

BESCHIKBAAR.

BIJ UW BEZOEK AAN
BRUSSEL, OSTENDE of BLANKENBERGHE,
bemerkt U, dat Uw klederen gekreukt, gevlekt of gescheurd zijn.

U kunt ze moeilijk missen Geen nood
Wij Reinigen en Persen Uw Kleding
terwijl gij slaapt!

THE AMERICAN EXPRESS CLEANERS AND TAILORS
hebben eigen ateliers te
BRUSSEL, OSTENDE, BLANKENBERGHE,
Palace Hotel 39 rue Royale Hotel Excelsior
Astoria Hotel Royal Palace Hotel Belle Vue
Grand Hotel rue de la Limite Grand Hotel

Onverschillig waar U logeert, wij Stoomen (binnen 24 uren) Reinigen, Verven, Repareeren, Keeren, Plisseeren, Stoppen (American Stoppage) alles zoo vlug en zoo goedkoop, dat wij reeds vele Hollanders onder onze trouwste Cliëntele mogen rekenen.

Indien Uw verblijf zoo kort is, dat Gij in een der bovengenoemde plaatsen niet overnacht, dan reinigen en persen wij Uw kleding,

terwijl gij Uw courant leest of even een brief schrijft.
American Express Cleaners & Tailors
Prop.: M. ANDRÉ,
4 rue Grétry, BRUSSEL
(eerste Zijstraat rechts op den Boulevard komende van de Place Brouckère).

BESCHIKBAAR.

Nederlandsch Administratiekantoor
Hoofdkantoor: WILLEMPARKWEG 4 - AMSTERDAM
Bijkantoor: 's-HERTOGENBOSCH, Parade I, Tel. No. 1079

ALLE BANKZAKEN
Verstrekt gratis advies betreffende alle fondsen en aandelen, verhandelt valuta op termijn, belast zich met uitvoering van orders op de Amsterdamsche Beurs. S.

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 30,000,000.-
Statutaire Reserve - 19,769,180.-
Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.
Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.
In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.
Schriftelijke en Telegrafische Credieten.
Reiscrédietbrieven.
Deposito's.
Rekeningen-Courant.
Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Wanneer U

PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote op-lagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt

N.V. Drukkerij Ten Hagen

Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. H. 1987*

BEZOEKT DE TOONKAMERS

van Oost- en West-Indische Kunstnijverheid

Heulstraat 19 - Den Haag

Toegang vrij.

Iederen werkdag geopend van 10—6 uur; 's mid-dags tusschen 12—2 uur gelegenheid tot het ge-bruiken van *nassi goreng* of *bamie*. 's Maandags *betoepat* met toebehooren. Donderdags en Vrijdags *djanganan (gado-gado)* tegen f 0.75 per portie en 's Zaterdag rijsttafel à f 1.50 en f 0.75.

Tusschen 3—6 uur thee of Indische stroop met *twee-kwee*, à f 0.25 per portie.

De zelfgemaakte stroop (rose, assem, vanille en ananas) is ook per flesch verkrijgbaar à f 1.20.

MAISON „ELEGANTE”

Bij terugkeer in Patria, is CELEBESSTRAAT 32, het adres voor DAMES- en MEISJESKLEEDING
UITGEBREIDE VOORJAARS-COLLECTIE ONTVANGEN - Uiterst billijke prijzen
CHIQUÉ MANTEL-COSTUUMS, naar maat, van pr. stof met zijdevoering vanaf f 42.50
ELEGANT WANDEL-COSTUUM vanaf f 25.— :: Ook moderniseeren :: Prima referentiën voorhand
CELEBESSTRAAT 32, Tel. H. 3885.
Hoogachtend: J. G. VAN DALSUM

stilstaan bij het denkbeeld om de uitgifte van gronden voor den grootlandbouw in de Buitengewesten te bevorderen. Het is toch — zoo zegt het blad o.m. — een hoogst merkwaardige verandering, die zich hier in zoo weinige jaren heeft afgespeeld. Wie in 1921, zooals wij toen ook bij herhaling deden, op de bres stonden voor den grootlandbouw, de uitgifte van gronden, de poenale sanctie, enz., die kon er op rekenen, als een soort barbaar en achterlijk wezen te worden aangemerkt. En thans, te nauwernood drie jaren later, is dit alles een der belangrijkste onderwerpen van bespreking onder de hoogste ambtenaren en slooft ieder en alles zich uit om toch maar nieuwe ondernemers te lokken en het hen gemakkelijk te maken. Feitelijk doet de wijze, waarop men dat denkt te doen, minder ter zake, wanneer bij de Regeering en de ambtenaren slechts de overtuiging gevestigd is, dat elke poging tot openlegging van nieuwe gebieden, op alle mogelijke wijzen moet worden bevorderd. Het ligt voor de hand, dat de beste methode daarvoor ten slotte is een coulante behandeling, zoowel in de snelle behandeling der erfpachts- en concessie-aanvragen, als in een dragelijke cijns en tegemoetkoming in de openlegging van de aangevraagde terreinen. Als in dat opzicht zakelijk en coulant gewerkt wordt, dan zullen de ondernemers wel voor de rest zorgen. Als alle gewestelijke bestuurshoofden die overtuiging thans meedragen naar hun ambtsgebied, dan is het succes der bespreking reeds verzekerd. En dan zullen de mannen van het initiatief wel voor de rest zorgen, wetend dat zij verzekerd zijn van den steun van Bestuur en Regeering.

De ontsluiting van Nieuw-Guinea.

De Java-Bode (17 Mrt. L. N.) interviewde den heer Helfferich, den vertegenwoordiger van het Hollandsch-Duitsche Koloniaal Syndicaat, omtrent de plannen ten aanzien van Nieuw-Guinea. De door „het Vaderland” (zie Java-Bode 14 Mrt.) gepubliceerde concessievoorwaarden zijn gedeeltelijk juist en gedeeltelijk niet juist. Het grootkapitaal zal zich niet voor Nieuw-Guinea interessereeren, indien de arbeid niet van meet-af aan door de Regeering wordt gesteund. Een rentabiliteitsrekening is onmogelijk; gerekend wordt dat de eerste jaren de kapitalen als „fond perdu” in de zaak worden gestoken. Alles hangt af van den juiststen opzet, het personeel en een heele reeks toevalligheden, waarover niemand contrôle heeft.

De plannen zijn voor de Duitschers aantrekkelijk. Ten eerste beschikken zij over betrouwbaar personeel uit vroegere koloniën; ten tweede behoeft het begin-kapitaal niet groot te zijn, waarbij Hollandsch kapitaal samengaat met Duitsch kapitaal. De Engelschen zagen de zaak zuiver economisch in, blijkens een uitlating van den heer Hammond van de P. en Tj. landen.

Het voorstel dat aan de Regeering is gedaan maakt noch formeel, noch daadwerkelijk inbreuk op de soevereiniteitsrechten der Regeering, want het ligt binnen de wettelijke grenzen, terwijl wat betreft de samenstelling van de maatschappij, aan de Regeering is gevraagd of zij alsnog bijzondere wenschen heeft. Ook uit de bepalingen in de concessie-aanvraag betreffende de politie blijkt, dat niets buitensporig verlangd wordt. Geen overdracht, van welke bevoegdheden ook, zal plaats hebben. Het is absoluut onjuist, dat de Deutsche Regeering financieel bij de zaak betrokken is.

Ten slotte vertelde de heer H. nog, dat de beslissing der Regeering binnen enkele maanden te verwachten is.

De Deli Crt. (19 Mrt. 1e bl.) deelt o.m. mede, dat „het Vaderland” met zorg de concessievoorwaarden aan een officieel stuk ontleende. Helfferich's tegen-spraak beteekent dus alleen, dat de daarin neergelegde voorwaarden later zijn gewijzigd, hetgeen mogelijk is, daar het stuk een voorloopig karakter had.

De Locomotief (12 Mrt. blz. 25 en 27) is door de publicatie van het voorloopig ontwerp der concessie niet tot het inzicht gebracht, dat haar vrees voor de overdracht van overheidsrechten op de te vormen maatschappij allen grond mist. In het Bat. Nwsbl. (17 Mrt. 1e bl.) betoogt de heer Zentgraaff dat uit het gepubliceerde concessie-ontwerp „duidelijk blijkt, dat het wantrouwen der „Loc.” ongegrond is.”

Het Soer. Hbl. (10 Mrt. 3e bl.) geeft een resumé van het artikel „Kolonisatie door Europeanen in de Buitengewesten” in Onze Stem (1 Mrt.). Het hoofdbestuur van het Indo-E(ropeesch) V(erbond) zet hierin zijn standpunt uiteen tegenover een vraagstuk, dat reeds vele pennen in beweging heeft gebracht, t.w. de kolonisatie van Nieuw-Guinea, kortweg, sedert diens lezing van het vorige jaar, „het Nieuw-Guinea-plan-Schalck” genoemd.

De heer Schalck, die wars is van clandestiene, wettige practijken, als de onwettige occupatie gronden op Java, ziet in zijn plannen de oplossing het landbouw-vraagstuk, de eenige mogelijkheid om komen tot een Indo-Europeeschen boerenstand, welvarenden Europeeschen landbouwersstand, zo te kort te doen aan de belangen der Inlandsche be-king, zonder in botsing te komen met de agrarische politiek van het N.-I. gouvernement. Het hoofdbestuur van het I. E. V. heeft van den aanvang af sceptisch staan tegenover het plan-Schalck, zooals ook, „Onze Stem” zegt, vrijwel de geheele groote Pers plan onzinnig vond. Op het a.s. jaarcongres te Batavia zal de kwestie ter sprake gebracht worden.

In beginsel is het hoofdbestuur niet tegen het stellen van een landbouwkolonie: het wil, dat er een Europeesche boerenstand, Indo-„settlers”, ge-nomen, die op hun „farm” met eigen arbeid in eigen hoeften voorzien. Dus geen particuliere landjes in klein, waar de Indo-landheer niets te doen heeft „tjocke” te innen. Zelfs geen cultuurondernemingen het klein. Er zijn tal van kleine streken, waar klei-landbouw in dien vorm uitstekend slagen kan. Het licht kan men te recht in de Lanpongsche district-trouwens geheel Zuid-Sumatra is geschikt. Het hoofdbestuur meent dat er geen bezwaar kan bestaan over erfpacht van een flink perceel van een vijfduizend bouw aan het Verbond, met de bedoeling dit over een aantal gezinnen te verkavelen. Vraag is alleen of of liefhebbers zijn, die niet blijven hangen aan dilemma: „Zuid-Nieuw-Guinea, of thuis blijven”. Zuid-Sumatra is intusschen geen luikekerland. Een eenig kapitaal is gewenscht. Maar wie — besluit betoog — werkelijk ernst maakt met de landbouw plannen, vindt in genoemde streken juist wat van gading is.

De heer Zeilinga over den toestand op Java.

De heer E. A. Zeilinga, president van de Javasche Bank, treedt 1 Juli af en wordt opgevolgd door de heer mr. Trip. Na zijn reis naar Deli heeft de heer Zeilinga met den heer Trip een rondreis over Java gemaakt. „Aneta” (Bat. Nwsbl. 17 Mrt. 3e bl.) had de over een onderhoud met den heer Zeilinga, waaraan o.m. het volgende is ontleend:

Volgens den heer Z. is het niet alleen jammer, maar het is een fout van het Gouvernement, dat de ambtenaren en speciaal de hoogere ambtenaren zich zoo weinig moeite geven, om eens in aanraking te komen met de mannen uit de practijk. Bovendien heeft men, reizende, een gemakkelijken kijk op de algemeene vaart van de bevolking.

Reizende door den Preanger naar Djocja, over gelang door de Kedoe naar Semarang en verder naar Solo, had de heer Z. Midden-Java gezien. Hij zag Midden-Java, niet wat hij 20 jaren geleden wel had gezien: magere, bedrukte gezichten van mannen en vrouwen, die met zware vrachten naar de pasar gingen, maar krachtige personen, lachende vrouwen, blijmoedig door het leven gaan! Opmerkelijk is hoe veel tegenwoordig door den Inlander gebruik wordt gemaakt van de auto en de z.g. autobussen. Dat dit vloed heeft op de inkomsten van de spoor is natuurlijk, maar die autobussen worden ook veelal gebruikt in streken, waar spoorwegverbindingen niet kunnen helpen. In vergelijking met vroeger vindt de heer Z. dat de toestand in Midden-Java ongetwijfeld veel verbeterd is. Ook die streek is tot vollen bloei gekomen en zal in de toekomst nog beter worden. De maatregelen, door het Gouvernement in de Vorstenlanden genomen — de z.g. reorganisatie — werken over algemeen goed. De Regeering zal er echter rekening mee moeten houden dat geene verdere directe belastingen aan de bevolking mogen worden opgelegd. De zware der directe belastingen zou misschien ongeschikt werken op den algemeenen toestand. De welvaart van de bevolking hangt nauw samen met den vreespoed van den importhandel. Gaat het de bevolking goed, dan heeft op den duur de import ook niet te klagen. En het gaat de bevolking goed, want zij mag behoorlijke prijzen voor de Inlandsche producten, wel een behoorlijk deel uitmaken van het hooge exportcijfer van Ned.-Indië. En dit is alweer een factor, die grooten invloed heeft op de betalingsbalans van Ned.-Indië.

In Kediri en over Gandangan, Poedjon en Songgong naar Malang, reisde de heer Z. in een welvarende streek, die nog meer de gunstige, economische toestand van de bevolking weergeeft, dan Midden-Java. Malabreid zich steeds uit; er is veel handel in Inlandsche producten. Ook deze streek staat niet op het hoogtepunt harer ontwikkeling. Wanneer men van Malabre naar Soerabaja reist, ziet men den grooten invloed,

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYSS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien van draadlooze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting

Spuistraat 40 J. SCHULTE Den Haag

Speciaal Huis voor Dames-Confectie

Costumes, Mantels, Blouses, Japonnen en Rokken

Het goedkoopste adres voor prima Qualiteiten en Afwerking

Ziet onze ETALAGES en vergelijkt PRIJZEN en QUALITEITEN

suikercultuur op de algemeene welvaart heeft. Dan loeft men niet meer te twijfelen aan de sterke positie van de suiker op Java.

Soerabaja zelf is in de laatste jaren sterk vooruitaan. De uitbreiding zoowel van het Europeesche, van het Inlandsche woongedeelte, naar Wonokronen de elektrische tram, welke tot laat in den nacht verbinding met Soerabaja aan den gang houdt, geven den indruk van een sterken vooruitgang. De haven enorm geworden en de opslagruimte is in alle opzichten voldoende; de inrichting praktisch en gemakkelijk voor den handel en voor de scheepvaart.

De heer Z. heeft ook nog het mooiste gedeelte van de heeren gezien. En dat is Besoeki! Na een bezoek aan Djember, de enorme onderneming van de H. V. A., is hij in Djember gegaan. Wat in die streken is tot stand gebracht, sedert het jaar 1854 ongeveer, toen de heer George Birnie, destijds controleur bij het Binnenlandsch bestuur, den dienst verliet en zich in het binnenland de tabakscultuur ging toeleggen, is niet gemakkelijk te beschrijven. Het is grootsch, het is enorm, en het is later voorigezet door zijn zoon, den heer David Birnie, is helaas nog slechts aan zoo weinig menschen bekend. Het zou den heer Z. te ver voeren, om al de details, welke de bevolking trekt uit de tabakscultuur in Besoeki, onder cijfers te brengen. De ongeveer 35 kilometer schuurlengte van de Maatschappij Djember, wel een klein bewijs voor den omvang van het bedrijf, alleen onder de Maatschappij Djember, en nog van andere niet te spreken. De volking met haar enorme rijstcultuur, djagoeng en bak, is er welvarena, rustig, en de Europeesche ondernemers gaan voort op den weg van eenvoud, hun voor den heer Birnie aangewezen. Maar het is niet de tabakscultuur, die den heer Birnie interesseert. De uitgebreide rubberondernemingen, de prachtige koffieondernemingen zijn alle het bewijs, wat een werker, als David Birnie, zonder veel ophof tot stand gebracht. Vooral de tabakscultuur in de streken verdient allen steun en de heer Z. meent ook, dat het van de Regeering zeer juist gezien is, om de suikercultuur in Besoeki niet de vrije hand te laten; want gebeurde dit, dan zou ongetwijfeld de tabakscultuur, die meer dan vijftig jaar daar gevestigd is, nooit er onder doorgaan, toch op den achtergrond geraken. Besoeki is een rijk en mooi land met een goede bevolking. Het ontwikkelt zich geleidelijk zal op den duur worden: mede een van de beste gewesten van Java.

Volgens den heer Zeilnga komen pessimistische opvattingen en het donker inzien van de toekomst in een land als Ned.-Indië, niet te pas; zij kunnen in geen geval verbetering brengen in toestanden, die verbetering eischen.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

de Inlander en de Chinees in Ned.-Indië vertrouwen stellen in de wijze van behandeling, welke in de hospitalen en ziekenzalen aan de Inlandsche en Chineseesche zieken wordt gegeven.

reeds zoovele malen werd in de Inlandsche en Chineseesche pers en ook in deze rubriek de aandacht van lezers en van de lezers gevraagd voor de wijze, waarop de zieke Inlanders en Chineezers in de Indiëse hospitalen en ziekenzalen werden opgenomen en geneeskundig behandeld.

aan de voorgebrachte grieven werd — waar moge — door den Geneeskundigen Dienst dikwijls moet gekomen en hoorde men in den laatsten tijd ook weinig meer van klachten, althans in het verleden.

de „Perniagaan“ van 19 November 1923 komt men wel wederom op dit onderwerp terug en wel in de vorm van eene vraag, zooals die aan het hoofd van dit opstel is gesteld en daarbij het oordeel over de wijze van de autoriteiten en de lezers zelf.

de schrijver erkent de noodzakelijkheid om patiënten die aan besmettelijke ziekten of aan ernstige stoornissen van hunne verstandelijke vermogens lijden, in de hospitalen en ziekenzalen op te nemen, niet alleen om de Inlandsche en Chineseesche families tot hunne bescherming niet in staat zijn, doch ook omdat de patiënten schadelijk zijn voor hunne omgeving.

Er zijn dan ook geen personen aanwezig, die het inder medische instellingen ontkennen en zeer zelden niet, wanneer alleen eene operatieve behandeling van den patiënt genezing kan brengen.

toch maakt bijna, na elk behandeld geval, een zwaar gevoel van teleurstelling zich van den patiënt meester over de behandeling, welke hij van den geneesheer ondervond en over de wijze, waarop de hospitalaanleggenheden zijn geregeld.

Een persoon van elders bracht zijne vrouw naar een geneesheer.

Zij zag er nog wel gezond uit, kon ook nog wel werken, doch zij gevoelde zich steeds vermoeid.

De geneesheer beval opname in het hospitaal aan en daar was men van meening, dat, als de vrouw spoedig wilde genezen, eene operatieve behandeling noodzakelijk was.

Toen den volgenden morgen haar man haar in het hospitaal kwam opzoeken, had de operatie plaats gehad en was zij overleden en vernam hij van den geneesheer dat, als men niet tot die operatie ware overgegaan, zij toch wel binnen één week gestorven zoude zijn.

In eene mededeeling als deze, al komt die dan ook van een geneesheer, heeft de groote menigte geen vertrouwen.

Evenmin kan men dit schenken, wanneer, zooals in dit geval, de man het lijk zijner vrouw noch mocht zien, noch huiswaarts brengen.

De schrijver brengt daarna een ander geval voor.

Een jonge Chinees was door een auto aangereden. Hij was bewusteloos, doch had voor het uiterlijk slechts eenige schrammen op zijn arm en werd naar het hospitaal gebracht.

Hoewel de directeur dier instelling te huis was, nam hij niets geen notitie van het geval.

Iets later kwam een dokter-djawa den patiënt opnemen en deelde, na onderzoek, aan den vader van dezen mede, dat er geen aanleiding tot ongerustheid bestond.

De tot bevrustzijn gekomen jonge man riep telkens om zijn vader en wilde dezen zien, doch deze kon, hetzij uit onverschilligheid of hetzij wegens gebrek aan tijd, aan dat verzoek niet voldoen, terwijl bovendien de geneesheer had verklaard, dat er geen gevaar voor het leven van den patiënt bestond.

Toen de vader plotseling per telefoon werd opgeroepen, was zijn zoon gestorven.

Hij sprak over het geval met een particulier geneesheer, die aan den dokter-djawa, aan wien de behandeling was opgedragen, tal van tekortkomingen verweet.

Waar voor het uiterlijk geen verwondingen waren te zien, moesten inwendige kneuzingen hebben plaats gehad en had men operatief moeten ingrijpen.

Toen de particuliere geneesheer sectie hield op den overledene, bleken tal van inwendige kneuzingen werkelijk aanwezig te zijn.

Hij gaf den vader in overweging zijne bezwaren bij hooger autoriteit voor te brengen, doch deze bleef, omdat zijn zoon nu toch eenmaal dood was en daaraan niets meer viel te veranderen, in het geval berusten.

De schrijver betreurt dat men hem van deze aan gelegenheid, welke in één van de plaatsen in de Preanger Regentschappen plaats had, eerst nu kennis heeft gegeven, te meer omdat het lijk reeds was vergaan en een onderzoek niet meer vruchtbaar kon zijn.

Doch hoe dit zij, naar schrijvers meening is men niet foutief, wanneer men beweert, dat, na de opgedane ervaring, de Inlandsche en Chineseesche families weinig vertrouwen hebben in eene medische behandeling, als waarvan boven sprake is en dat zij er de voorkeur aan geven, om, als zij toch moeten sterven, dit liever doen in een eigen woning en met een gaaf gebleven lichaam.

UIT DE CHINEESE PERS.

Versterking van het aantal Chineseesche leden in den Gemeenteraad te Bandoeng.

In het wekelijksch overzicht, voorkomende in de „Perniagaan“ van 14 November 1923, schrijft „Anetio“, dat de heer „Pait“ reeds in dat blad melding heeft gemaakt van het bestaan te Bandoeng eener commissie voor Inlandsche en Chineseesche zaken, welke op den 10en dag van elke Nederlandsche maand vergadert, doch dat, aangezien in den laatsten tijd het Siang Hwe-gebouw ter plaatse gewoonlijk ledig is, wordt uit dat feit de gevolgtrekking gemaakt, dat de leden dier commissie zich aan die vergaderingen thans minder laten gelegen liggen.

Het tijdstip waarop en de reden waarom die commissie in het leven is geroepen, weet de schrijver niet te zeggen, doch hij vermoedt, dat zij de bedoeling heeft besprekingen te houden over Inlandsche en Chineseesche zaken.

Op grond mijner ervaringen (na een 14-jarig verblijf in West-Afrika, dus in de ongezondste tropische streken) waarin ik de Orig. Hensel-preparaten bij voortdurende bij mijne patiënten heb toegepast, kan ik mijn oordeel als volgt samenvatten: „de orig. Hensel-preparaten, in het bijzonder Aurum Potabilé, Makrobion, Physiol. zout, Nerven-Salz en Voedingszout-Cacao, zijn voor ons Europeanen in de Tropen een-voudig onontbeerlijk“.

Dr. Med. HELJ, Wismar. Früher Missionsarzt an der Goldküste.

Prosp. en Prijs. Origin. Henselpreparaten zendt op aanv. gratis en franco W. VAN DER SLUIJS Sr, Apeldoorn

Kantoor voor Ned. en Kol. „Hensel-Werke“.

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD

VOOR UW

Reclamecampagne.

Dienstverrichting „VOORWAARTS“

Jan Evertstraat 19 - Telefoon H. 6684.

Door deze hebben wij de eer U te berichten dat de afdeling Den Haag der Vereeniging „Voorwaarts“, (Bond van gepens. en gegag. Militairen van Oost- en West-Indische Leger), heeft opgericht eene dienstverrichting, ten doel hebbende een gedeelte van die Oud-Strijders, de strijd om het bestaan te helpen verlichten.

De te verrichten werkzaamheden zullen stijs worden uitgevoerd, terwijl de kosten zoo billijk mogelijk berekend worden.

Gaarne Uwe welwillende medewerking hierin tegevoerd.

Hoogachtend,

HET BESTUUR.

Zellen en Linoleum wrijven.
 Boenen, Schuren en Schrobben,
 Poetsen, enz.

TARIEF

Met wagen 10.60 per uur en per man
 „ fiets 10.60 „ „ „ „ „
 Zonder wagen 10.50 „ „ „ „ „
 Innen van kwitanties 10.80 per uur.
 Voor vervoer van brandkasten en piano's speciaal tarief.
 Bezorgen van brieven en circulaires volgens overeenkomst.

MESSEN SLIJPEN EN POLIJSTEN vanaf 75 cent per dozijn, met inbegrip van afhalen en thuisbezorgen.

BESCHIKBAAR.

PIANO'S
 RIPPEN
 P. Heinstraat 42
 DEN HAAG

Ook in huur en in huurkoop

GEZUSTERS PLATTEEL

Gediplomeerde Coupeuses

Atelier voor het maken van Avonden Wandel-Costumes

ABRECHTSTRAAT 550 :: 'S-GRAVENHAGE

HOTEL-RUBRIEK

AMSTERDAM

HOTEL CENTRAL Damrak 18	HOTEL KRASNAPOLSKY Warmoesstraat 171-185
THE AMERICAN LUNCHROOM Cy. Kalverstr. 16-18	BESCHIKBAAR.

RESTAURANT „LA RÉSERVE”

Rembrandtplein 44-48

APELDOORN

Mevr. SANDBERG—v. Leeuwen biedt ná 1 Augustus aan
huisvesting voor Kinderen of jonge Meisjes.
Uitstekende referenties. Apeldoorn, Kerklaan 17.

'S-GRAVENHAGE

PENSION „ARCHIPEL” Balistraat 32	PENSION „QUIST” Stadhoudersplein 17-19 Tel. SCHEV. 1523
Hotel Rest. „DUINOORD” Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. OOSTERWijk & v. D. LEUR	Pension „VAN ARNHEM” 77 Gr. Hertoginnelaan Tel. M. 965 - Refer. van vooraanst. Families voorh.
Lunchroom „THOMSON” Thomsonlaan 31, Den Haag Gezellig Zitje. Bill. prijzen 1ste kl. Consumptie. Aanbevelend, J. VENEMA.	Pension Dames Lugtenburg en Wegner. Parterre dispo- nibel. Bad en Telefoon. v. Boetselaerlaan 67

HAARLEM

HOTEL-PENSION „MINERVA”

Parklaan 86-94, Tel. 433

NIJMEGEN

HOTEL REST. „DE KEIZER” Spoorstraat 7	HOTEL CAFÉ REST. „DE POORT VAN KLEEF” Grootestraat 2-4
---	--

WASSENAAR

HOTEL-PENSION „DE KIEVIT” Voli. Pens. vanaf f 7.— p.d.	BESCHIKBAAR.
--	--------------

Haagsche Coöperatieve Keuken Restaurant

Keppelerstraat 274 Tel. M. 2313

Lunch 12—2 uur vanaf f 0.65
Diner 5—7 uur vanaf f 1.—

Diverse Schotels à la carte.

Uitzending door de geheele stad à 10.76 PER
MAALTIJD en 10.14 bezorgloon PER BUS.

BESCHIKBAAR.

MODE-VAKSCHOOL - THUIS KNIPPEN LEEREN

kan elke Dame en Meisje, zonder rekenen en teekenen, van alle boven- en onderkleeding. Ook jongens- en Kinderkleeding. — Zendt postwissel à f 1.60 of BRIEFKAART en U ontvangt per omgaand een boek voor zelf-onderricht met meer dan 100 modellen en maken daarbij een gratis apparaat om u te laten zien hoe gemakkelijk onze methode is. Verschillende naai- en huishoudscholen werken met succes volgens onze methode

VRAAGT PROSPECTUS.

W. HENDRIKSE-KNAPEN **Gediplomeerd Leerares en Directrice.**

TOLSTEEGSINGEL O.Z. 54 - UTRECHT

Tramhalte Lijn I en III :: Voorheen Heerenweg 44
Postchèque en Girodienst 76650

Hotel „PROMENADE”

Oude Schev. weg 21

TEL. SCH. 454

Aangenaam Zomer- en Winterverblijf
Prachtige ligging :: Matige Prijzen

sche onderwerpen, alvorens deze in den gemeenteraad van Bandoeng worden voorgebracht.

Wanneer dit werkelijk zoo is, dan moet men de invoering van dien maatregel, die nog nergens bestaat, natuurlijk prijzen.

Iedereen weet, zegt de schrijver, dat de Chinese gemeente te Bandoeng in den gemeenteraad aldaar vertegenwoordigd is en dat die personen als zoodanig gezamenlijk wederom de vertegenwoordigers zijn van het gemeentelijk gezag.

Dat deze Chinese vertegenwoordigers, als gewone menschen, er toe komen veel aan de belangen van eigen stam te denken, is wel verklaarbaar en geen ongewoon verschijnsel.

Intusschen heeft de Chinese gemeente, zoolang zij de gemeentevertegenwoordigers niet zelf kiest, de personen te aanvaarden, die door hooger autoriteit voor die functie worden aangewezen.

Hun aantal is gering, hetgeen gemakkelijk het feit verklaart, dat hunne stemmen door die van het veel sterkere Europeesche element worden overheerscht, niettegenstaande de sterkte van de Europeesche volkgroep veel geringer is dan die van de Chinese.

De schrijver ziet in dien toestand een groote onrechtvaardigheid en geeft als zijne meening te kennen, dat, bij de handhaving daarvan, het maar beter is het Chinese element uit den gemeenteraad te houden, nu de praktijk aanwijst, dat, bij het voorbrengen van Chinese belangen in het college, dat element toch wordt overstemd.

Het gevolg daarvan is geweest, dat men zich geleidelijk van het houden van redevoeringen onthield en zich geen moeite meer geeft om zich in te spannen.

De regelingen, welke door den Gemeenteraad in het leven worden geroepen, moeten natuurlijk ten uitvoer worden gelegd en maken naar buiten den indruk dat zij met algemeene stemmen zijn tot stand gekomen, doch dat is niet altijd juist.

De Chinese en Inlandsche stemmen zijn niet sterk genoeg in aantal om zich tegen ongewenschte maatregelen te verzetten, met het gevolg, dat deze toch worden ingevoerd, al heeft men daartegenover ook nog zooveel bezwaren.

Die bezwaren worden teruggewezen en hebben geen gevolg, omdat de leden van den gemeenteraad reeds te voren tot overeenstemming zijn gekomen en zekere afspraken hebben gemaakt.

Het Chinese gemeenteraadslid is in dat college eigenlijk van geen nut, waar hij het tegen de meerderheid toch aflegt.

De schrijver brengt daarna de vraag naar voren, of bij algeheele afwezigheid van het Chinese element in den gemeenteraad, de Chinezen de door dat college gemaakte regelingen ten hunnen aanzien kunnen terugstooten, zonder dat zij ook maar eenigszins op de hoogte zijn van den gang van zaken.

Of met andere woorden: of zij den moed hebben, zich daadwerkelijk tegen die regelingen te verzetten.

Het is in de werkelijkheid voor de Chinezen niet mogelijk zich los te maken van de gemeente, tenzij men in het bosch terecht zou willen komen, zoodat van een daadwerkelijk verzet wel nimmer sprake zal zijn.

Het middel om de kwaal te verhelpen ligt misschien in den maatregel om te verzoeken het aantal Chinese leden in den gemeenteraad te versterken en zich daarvoor per adres tot het opperbestuur in Nederland te richten.

Het officieele lichaam als de gemeenteraad dient toch in de eerste plaats te zijn een college, dat de rechtvaardigheid betracht en de belangen der verschillende volkgroepen in evenwicht houdt.

Terwijl de gemeentenaren te Bandoeng dit gaarne zouden zien, valt het wel op, dat de Chinese leden der commissie voor Inlandsche en Chinese zaken zich zoo onverschillig toonen voor het werk der commissie en welke arbeid, goed opgevat, toch in hun belang moet worden geacht.

De schrijver stelt daarom de vraag, of die personen wellicht tot de koudbloedigen behooren?

Literatuur-Overzicht.

Bijdragen Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië.

Inhoud van Deel 80, afl. 1. De bronnen van Marsden's adatbeschrijving van Sumatra, door P. Wink. — Vertaling van Sarga IX van het Oudjavaansche Ramayana, door Dr. H. H. Juynboll. — Het tatoeëren op Rote, door F. H. van de Wetering. Met platen. — De Moriërs van Tinompo (Oostelijk Midden-Celebes), door J. Kruyt. Met

BESCHIKBAAR.

GEOPEND

Holl.-Ind. Restaurant „NOBACK”

Groot Hertoginnelaan 105 Telef. M. 1

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hog.
Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hog.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK

Pension
Jacob Hopstraat 1
Restaurant
Groot Hertoginnelaan

kaart, platen en tekst-illustraties. — Notulen van Bestuursvergaderingen van het Kon. Instituut voor Taal-, Land- en Volkenk. van Ned.-Indië van Dec. 1923 Febr. 1924.

De Indische Mercur.

No. 16. Verkoop van 's Lands djatihout, door Prof. te Wechel. — De grondslagen der Vennootschapsbetijng in Nederland en Indië, door Mr. J. H. A. Logeman besproken door Mr. Dr. B. J. F. Steinmetz. — Het prestatie Malang. — Overzicht van de productenmarkt Java en Madoera gedurende het vierde kwartaal 1923. — Eigen correspondentie: Brieven uit Groot- (vervolg). — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen zomede de overige wekelijksche rubrieken. — De Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut geeft maal recente literatuur over rubber.

Inlandsche Industrie.

De Heer J. E. Jasper, resident van Pekalongan, heeft een werkje het licht doen zien, dat een verslag bevat de eerste Pekalongansche Jaarmarkttentoonstelling Inlandsche nijverheid en kunstnijverheid, welke jaarmarkt-tentoonstelling, zooals men weet, gedurende jubileumsdagen van het vorige jaar ter hoofdplaats Pekalongan is gehouden.

De „vader” van de Soerabajasche jaarmarkttentoonstellingen heeft kort na zijn installatie te Pekalongan den stoot gegeven tot het oprichten van een vereniging die streeft naar bevordering van de Inlandsche nijverheid, in het bijzonder die van kunstnijverheid.

De resultaten van de inzendingen zijn boven verwachting zeer bevredigend geweest. Tal van inzendingen Pekalongan hebben eenige, vroeger nog weinig bekende feiten naar voren gebracht, o.a. dat nog vrij uitgebreid bedrijven bestaan in streken, waar zij tevoren als sta achteruitgaand werden beschouwd of vermoed.

Wat het financieel succes aangaat: aan opbrengsten entrees wordt een bedrag van f 3593.26 gemeld, niet tegenstaande van de Inlanders niet meer dan 10 cent entree werd geheven. Een saldo-winst werd gemiddeld van f 1435.—

Een lijst van bekroningen vermeldt 9 zilveren en bronzen medailles; aan 377 inzenders (inzendsters) eere-diploma's uitgereikt.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 37. H. Luttjens, nieuwe hoofdadministrateur van de Deli-Maatschappij door Dr. R. Broersma. Met portret. — Koffiebesseboeboek. — Radio of draadloze telefonie (vervolg). — De Inlandsche cultuur van betaten in de afdeeling Krawang, door Soetan Sanif. — Blank Australië. — Rijstpelmolten in de Pasemahlanden van Palembang, door Marah Adin. — Middelbare Landbouwschool te Buitenzorg. — Overzicht van de productenmarkt.

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Uit den inhoud van deel 64, afl. 1. De M. Sinensis (malaria-muskiel) als gevaarlijke overbrenger (de sawah-epidemie), door E. W. Walch. — Beschouwing over Indische spruw, door Th. P. C. van Dooren. — De frekwentie van framboesia en van positieve serumactie (Sachs-Georgi) bij verschillende landaardes door P. W. L. Penris. — Lattah, een psychoneurose der Maleische rassen, door Dr. F. H. G. van Loon. — Over het lichaamsgewicht van Europeanen, Indo-Europeanen en Chinesezen in Ned.-Indië. — Boedsuikerbepalingen door K. J. Holtappel. — De klinische beteekenis van den uitslag van het serologisch onderzoek. — Over de beteekenis van Tetrachloorkoolstof voor de bestrijding der mijnwormziekte in het groot, en over de giftigheid van dit middel, door Dr. W. J. Bais. — Behandeling van Otitis Media, door A. Kuyser. — Invloed van hoepkoorts, veroorzaakt door pokken op framboesia tropica door Dr. H. F. Ong Kie Hong. — De constructie van septic tanks voor de tropen, door Dr. G. Grijns. — De septic tanks van Soerabaja en Semarang, door ir. J. van Santwijk.

Indisch Militair Tijdschrift.

Maart 1924. Inhoud. De veldtocht in Zevenbergen (vervolg), door H. G. — De verbindingdienst in het regiment, door M. R. H. Calmeyer. — Luchtatweer, door H. Behrens. — Maatregelen van tucht, orde en hygieë in een Fransch kampement, door C. Marcus. — Moeder en paard als trekkracht voor de divisie-artillerie, door Bk. — Moet onze cavalerie lichter worden? door Thomson. — Mitrailleurs bij de Voorhoede. — Tactische oefeningen (vervolg). — Boekaankondiging. — Overzicht van tijdschriften.

Orgaan van de Ned.-Ind. Officiersvereniging.

Febr. 1924. Inhoud. Beknopt overzicht van de militair

Hôtel de l'Europe

AMSTERDAM

HUIS VAN DEN EERSTEN RANG

ZALEN VOOR PARTIJEN

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. M. 3703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant le Rang.

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.

Tel. Interc. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

De Timor Bode. Maart '24. Zending op Timor, door Breijer. — Schetsen van Kapan. Poetain, door P. Middelkoop.

Nederlandsch Zendingsblad. April '24. De nieuwe Meisjesschool te Tomohon. Met ill., door A. Verkuy. — Een volksvergadering op Nieuw Guinee. Met ill., door I. S. Kijne.

De Indische cultures.

Evenals in vorige jaren geeft de hr. Th. Op de Coul in het weekblad „In- en Uitvoer” een overzicht van de resultaten der groote cultures in Indië gedurende het afgelopen jaar en bespreekt verder de vooruitzichten voor 1924. In de Nrs. van 9 en 16 April behandelt schr. de koffie en de thee. Omtrent eerstgenoemde cultuur teekent hij aan: Er is in de geschiedenis van onze koloniale koffie-cultuur wellicht geen jaar dat met zooveel bezorgdheid begonnen werd en op zoo voorspoedige wijze eindigde als 1923! En verder: „De vooruitzichten voor 1924 zijn goed.” En van de thee luidt het: „Het jaar 1923 is voor onze Ned. Ind. theeplanters een der beste geworden, die zij meegemaakt hebben.... de bedongen prijzen zijn schitterend geweest.” En: „De vooruitzichten onzer Indische thee-producenten voor 1924 zijn zeer goed”.

Overzicht van de voornaamste ziekten en plagen van den cacao-boom op Java, door J. J. Paerels. (Tijdschr. v. Plantenziekten, 1924, No. 3).

Prinses Juliana naar Indië. (Holland Express. 12 April '24).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chinese pers. 1924, No. 10. Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden. Afdeling Pers.

De Oceaanhaven Belawan. (Mededeelingen van de Handelsvereniging te Medan. 29 Febr. '24).

Tochten langs West-Borneo, door Spits. Vervolg. (Oms Element. 5 en 12 April '24).

De psychische eigenschappen der Maleische rassen. Voordracht door Dr. F. H. van Loon (met gedachtenwisseling). (Indisch Genootschap. Verg. van 22 Febr. '24).

Honderd jaar koloniale politiek, 1824—1924. Vervolg. (Vragen van den Dag. April '24).

De slaaf in de Evangelieprediking in Posso (Midden-Celebes), door A. C. Kruyt. (Stemmen voor Waarheid en Vrede. 1924, bl. 24).

Het laatste verslag van het Volkscredietwezen in Ned.-Indië, door J. W. Meyer Ranneft. — Naar aanleiding van „In en om de Indische Begrooting”, door J. Sibinga Mulder. (Beantwoording van critiek). (Economisch-Statistische Berichten. 9 April '24).

Prae-adviezen van het derde koloniaal onderwijscongres te houden te 's-Gravenhage op Woensdag 23 en Donderdag 24 April 1924. (Groningen—Den Haag, 1924).

P. de Zeeuw J. Gzn. De Hollanders op Formosa 1624—1662. Een bladzijde uit onze koloniale en zendingsgeschiedenis. (Amsterdam, W. Kirchner, 1924).

De Soerabajasche drinkwatervoorziening, door Dr. D. G. W. van Voorthuysen. (216e Bulletin van den Bond van Geneesheeren in Ned.-Indië, Febr. '24).

Het bankwezen in de Nederlandsche koloniën, door Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart. Besproken door Prof. Dr. J. C. Kielstra. (Economist-April '24).

Overzicht van de Maleisch-Chinese en Chinese pers over de maand Februari 1924. Samengesteld door het Kantoor voor Chinese Zaken. (Weltevreden, Drukkerij 't Kasteel van Aemstel).

De wajang als godsdienstige ceremonie, door A. J. H. van Leeuwen. (Theosofisch Maandbl. voor Ned.-Indië, Febr. '24).

Suriname.

De heer S. Beck heeft te Paramaribo een reeks hoogst belangwekkende lezingen gehouden over „Surinaamse problemen.” Van deze hebben ons bereikt: 1e. „De structuur van de economische samenleving in Suriname,” 2e. „De verschillende bedrijfspormen in den klein-landbouw met betrekking tot rasanleg en volksgevoonten” en 3e. „De Creolen en de Klein-Landbouw”, allen in brochurevorm uitgegeven. De vierde lezing

„SALLANDIA”

(GEDEPONEERD FABRIEKSMERK)

LINOLEUMWAS - WRIJFWAS

DE BESTE

CHEMISCHE FABRIEK „SALLANDIA”, ZWOLLE

Aan de Leden van „Oost en West”

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

V. MASSARO

KAMPERSINGEL 50 - HAARLEM

LEVERANCIERS VAN MARMER, MOZAIEK, STEEN- EN HOUTGRANIET VLOEREN, LAMBRIZEERINGEN, AANRECHTBLADEN GOOTSTEENEN, TRAPPEN, PLINTEN enz.

CONSTRUCTEUR VAN BETONWERKEN

Specialiteit in KUNSTSTEEN EN KUNSTMARMER

Zijt Gij Abonné

van het rijk Geïllustreerde Maandblad

NEDERLANDSCH INDIË OUD EN NIEUW

Zoo niet, vraag dan gratis proefnummer aan bij de Administratie

PRIJS PER JAARGANG f 20.—

Te voldoen in twee halfjaarlijksche termijnen van f 10.—

Losse nummers f 2.50

Nobelstraat 20 Den Haag

Telefoon H. 1987*

aire ontwikkeling van Japan tot ± 1868, door W. A. van der Beek. — De eigen studie der officieren. — De actie der Belgen tegen Mahenge (Duitsch Oost-Afrika), door R. — De Compagniescommandant, door Spada. — Voeding in garnizoen, door J. F. van Hutten. — Een ontmoetingsgevecht. — Uit de oude doos. — Een herinnering (aan majoor Thomson). — Uit pers en periodiek.

Inter-Ocean.

Inhoud van het fraai geïllustreerde Febr.-Nr. Sarawak: its resources and trade, bij E. Parnell. — Miri, Sarawak's oleopolis, by G. G. van der Kop. — The oil industry of Sarawak, by F. F. Marriott. — Western Australia. The nearest white dominion to Java, a new land of unlimited promise. — The automotive market in Java, by A. B. Muddiman.

Ned. Indisch Rubber- en Theetijdschrift.

9e Jaarg. No. 4 (1 Maart '24). Oude werkwijzen en nieuwe mogelijkheden, door Dr. P. J. S. Cramer (vervolg). — De heer Burger over het rubbervraagstuk (een tegenstander der inkrimping geïnterviewd). — Rubberrestrictie. — Vergadering der rubberplanters te Jogja. — Inlandsche en groote landbouw, door Mercator. — De Java-Rubberplantersbond. — Het 10-jarig bestaan van de Internationale Vereeniging voor de Rubbercultuur in Indië. — De rubbersituatie. — Openlegging van de zuidelijke streken van Sumatra's Oostkust. — Wereldproductie en gebruik van thee. — Thee-onkruiden (aankondiging van: Geïllustreerd handboek der Javaansche thee-onkruiden en hun beteekenis voor de cultuur, door C. H. Backer en dr. D. F. van Slooten).

Archief voor de Rubbercultuur in Ned.-Indië.

8e Jaarg. No. 3 (Maart '24). Uniformiteit van de rubber van een occulanten-aanplant vergeleken met die van een zaailingen-aanplant, door Dr. O. de Vries. — Over een heksenbezem bij Hevea brasiliensis, door Dr. A. Steinmann. Met ill. — Over het optreden van zwarte wortelschimmel Rosellinia bij rubber en koffie, door Dr. C. Overyem. Met ill. — Enkele mededeelingen over thee in Java tot nu toe minder bekende wortelschimmels bij Hevea brasiliensis, door Dr. A. Steinmann. Met ill.

Indisch Tijdschrift van het Recht.

De elfde een waardeerend woord gewijd aan de naschappen van Mr. P. H. Fromberg (overleden te 's-Gravenhage op 66-jarigen leeftijd), bevat afl. 4—6 van dl. 120 van het Ind. Tijdschr. van het Recht de volgende verhandelingen. Voorraadpand (vervolg), door Mr. A. J. R. Heinsius. — Hypotheek op roerende goederen, door Mr. A. J. G. MacLaine Pont. — De werking van korte straffen in de praktijk (hechtenis of gevangenisstraf van 1 tot 4 dagen), door E. Wybenga. — De crimineele statistiek en de voorwaardelijke veroordeeling, door H. G. Binnendijk. — Overigens Jurisprudentie.

Locale Belangen.

11e Jaarg. afl. 16 (16 Febr. '24). N.V. Volkshuisvesting, door G. J. Gerritsen. — De financiële verhouding tusschen het land en locale ressorten na 1924. (Ongeveerd advies), door Wg. — Maart '24. De gemeentebegroting van Madjakerta voor den dienst van 1924, door Strik. — Het goedkeuren van locale begrotingen. De begroting van Madjakerta verworpen, door Margadant.

Indië. Geïllustreerd Tijdschrift.

Afl. 2. 10 April '24. Het zieleleven der Indonesiërs, door N. (vervolg). — Vacantiereizen door den Indischen Archipel, door H. F. Wagenaar Reisinger. — De topografische dienst in Ned.-Indië (slot). — De koloniën in een seel (vervolg). — Het bijblad Onze Handel met Indië, bevat eene geïllustreerde bestrijving van de Haarlemsche Stoomverfbriek (Haarlem paint works).

Zendingsperiodieken.

Orgaan der Ned. Zendingsvereniging. 1924. Verslag over het jaar 1923. Mowewe (Z.O. Celebes), door H. van der Klift. — Ressort Sanggano (Z.O. Celebes), door M. J. Gouweloos. — Tjideres (West-Ned.), door A. K. de Groot. — De Macedoniër. April '24. Zelfstandigheid van de Javaansche Kerk bij het licht van ons gereformeerde kerkrecht, door D. Bakker. — Indrukken uit Egypte, door F. L. Bakker. — Groei van het werk op Nieuw-Guinea. — Katholieke Missiën. April 1924. Over de Missiën (vervolg), door Pr. Jucundus. — Voor 't eerst op Zuid-Timor, door Pr. F. de Lange. Met ill.

Hotel „de Leeuwerik”

KRUISSTRAAT 30-32 :: HAARLEM

TELEFOON 514

Huis van den Eersten Rang

CENTRALE VERWARMING.

**Heeren- en Dameskleeding
naar Maat**

Billijke Prijzen Prima Stoffen Eerste Snit

Gelegenheid tot Abonneeren

AANBEVELEND,

WILLEM VAN HOUT

MOLENSTRAAT 47B TEL. H. 2324

RESCHIKBAAR

J. P. BATENBURG & Co'S

MEUBELTRANSPORT-MIJ

Dr. Kuijperstr. 16

TEL. H. 545.

DEN HAAG.

MEUBELBERGING

RUIME UITPAKLOKALEN

VOOR

REISBAGAGE.

**ARBEIDSBEURS VOOR
DEN OUD-IND. MILITAIR**

Gevestigd te NIJMEGEN

Oude Varkensmarkt 41-43 Telefoon 1867

Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.

Zaterdags na 12 uur gesloten.

Directeur: A. VAN BOXTEL,

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te

AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30.

DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Valkenboschkade 34.

ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24a.

ARNHEM, G. J. Hoefink, Emmastraat 58.

N.N. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen.

Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachtopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker Centrale Verwarming, Knecht van de Apotheek en ander personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks, enz., waaronder geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

Gevestigd als

Tandarts

te Den Haag, Bezuidenhout 141

Dr. M. BLUML

Matige tarieven. Spreekuur 10-12, 2-4

Röntgen opnamen bij Tel. B. 0897

behandeling vrij. Lijn 3, 4, 7, 13

(die wij nog niet ontvingen) handelt over „Volksonderwijs, Arbeidsoopvoeding en Beroepsopleiding.”

Naar aanleiding dezer lezing heeft de Gouverneur in het Gouvernements Advertentieblad de volgende mededeeling gedaan:

In verband met de onbevredigende uitkomsten van onze volksoopvoeding, ten gevolge waarvan vele jongelieden van den landbouw worden vervreemd, en anderen slechts zelden eene behoorlijke vakopleiding in aansluiting van hun schoolonderricht ontvangen, zoekt de overheid reeds geruimen tijd naar middelen om op dit gebied verbetering te verkrijgen. Het is een feit, dat talrijke factoren, vooral van socialen en financieelen aard, de oplossing van dit vraagstuk, hetwelk voorzeker een levensvraagstuk van Suriname kan worden genoemd, in hooge mate bemoeilijken. Niettemin dient met aller instemming te worden gestreefd naar het vinden van wegen, welke tot een bevredigende hervorming in deze kunnen leiden.

Alvorens ook deskundigen op agrarisch en economisch gebied met deze materie te naderen, is het geraden de meer onmiddellijke opvoeders der jeugd te raadplegen en hun oordeelen in te winnen omtrent hetgeen ten opzichte van het kind in zijne eerste ontwikkelingsjaren in verband met onderwijs en voor opleiding kan en moet worden verricht. Hoewel overtuigd, dat reeds vele Surinaamsche onderwijzers zich met dit probleem hebben bezig gehouden, zou de ondergeteekende de meest algemeene belangstelling in de paedagogische wereld voor deszelfs oplossing willen wekken en daarom de navolgende prijsvraag wenschen uit te schrijven, tot de beantwoording waarvan alle Surinaamsche onderwijzers en oud-onderwijzers, met uitsluiting van anderen, worden uitgenoodigd.

„Hoe moet de volksoopvoeding in Suriname worden ingericht om het jonger geslacht zoodanig te vormen, dat het grooter deel daarvan zijn levensberoep in den landbouw vindt en voor een kleiner deel de weg voor andere beroepen wordt geopend en geëffend?

Welke wijzigingen vordert zulk eene opvoeding, in het „bestaand onderwijs voor de lagere school, zowel in Paramaribo als in de districten?”

Beantwoording van deze prijsvraag, waartoe slechts onderwijzers en oud-onderwijzers in Suriname mogen medewerken, wordt vóór 1 Juli dezes jaars bij den inspecteur voor het onderwijs te Paramaribo ingewacht.

Een door den ondergeteekende te benoemen jury zal aan de twee best bevonden antwoorden een eersten en tweeden prijs toekennen. Voor eersten en tweeden prijs wordt door den ondergeteekende respectievelijk een bedrag van f 300 en f 100 uitgelooft.

„De West” van 18 Maart schrijft: De heer F. B. Fairweather te New-York heeft, vernemen wij telegraphisch, een bedrag overgemaakt om een strook land in vergunning tot onderzoek voor landbouwdoeleinden aan te vragen. Vermoedelijk houdt deze aanvraag verband met plannen om aan de zee kust in Nickerie of Coronie de katoencultuur ter hand te nemen.

Naar „De West” van 21 Maart verneemt, worden door de Landbouwverenigingen stappen gedaan om te komen tot een keuring van koffie voor uitvoer.

De bedoeling is niet om den uitvoer van andere koffie te beletten, doch om een waarmerk te geven aan de koffie, die bij uitvoer goedgekeurd is door een deskundige commissie.

In hetzelfde blad lezen wij: **Psychiater.** In Nederland is studie-opdracht verleend aan den arts E. J. Abrahams, om zich te bekwalen als psychiater. De opdracht geldt voor drie jaren. De bedoeling is om aan het hoofd van het gesticht Wolfenbittel een psychiater te kunnen benoemen, die, zelf hier geboren, met toestanden, zeden en gewoonten der bevolking grondig bekend is.

Aan de N. R. Ct. van 16 April schrijft Mr. Dr. C. F. Schoch, hoofd-directeur van de Surinaamsche Bank, uit Paramaribo (waar hij tijdelijk vertoefde) onder het hoofd „Een versoberingsfout met betrekking tot Suriname”:

„Reeds sedert jaar en dag wordt geklaagd over de telegrafische verbinding tusschen Nederland en Suriname en die van Suriname met het wereldtelegraafnet. In 1889 is door den toenmaligen gouverneur van Suriname aan eene Fransche telegraafmaatschappij voor den duur van zestig jaren concessie verleend om de

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK

van Slingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein

TEL. Sch. 2298 - DEN HAAG

Vraagt mijn uitgebreide collectie in **Whipcord en Tropical**

Prima Stoffen. Billijke prijzen.

Heeren Costumes v. f 60.- Dames Costumes v. f 170.-

Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Opperseren

kolonie door een of meer kabels te verbinden met eenig punt van haar net in aansluiting aan het internationale telegraafnet. Er gaat geen jaar voorbij zonder belangrijke stoornissen, veroorzaakt door kabelbreuk. Bovendien zijn de tarieven zoo hoog, dat er bij geen land is waarheen het telegrafeeren van Nederland uit zoo duur kost, n.l. f 4.12½ per woord. En voor die ongelukkige verbinding betaalt de kolonie elk jaar f 24.000 subsidie, naar mijne meening geheel onverschuldigd, want in de verleende concessie is de duur van den subsidie-termijn beperkt tot twintig jaren, gekend van den aanvang van den dienst. Die termijn is dus reeds lang verstreken. Welke geheime macht dat geld nog steeds in de Fransche zakken doet komen, mij onbekend.

In 1920 werd de verwachting gewekt, dat er eenige verbetering in den toestand zou ontstaan. Bij resolutie van 10 November 1920 werd door den gouverneur van Suriname aan de Surinaamsche Bauxite Maatschappij concessie verleend tot aanleg en exploitatie van twee radio-telegrafische stations, waarvan één te Paramaribo. De stations zouden dienen voor eigen gebruik, maar tevens voor bestuurs-telegrammen, en de gouverneur zou kunnen bepalen, wat het station te Paramaribo tevens zou hebben te doen voor ander radio-telegrafisch verkeer. Door deze laatste bepaling werd de mogelijkheid geopend van telegrafische verbinding met het buitenland gedurende de periodes van storing der Fransche kabels. De gekoesterde verwachting werd niet teleurgesteld. De draadloze voldeed zeer als hulpmiddel in verkeer met de toekomst nader, waarvoor ook van de kolonie uit, en met de kolonie, een geregeld draadloos verkeer zal kunnen worden onderhouden.

Weder een nieuwe stap in de goede richting werd gedaan toen, ten vorigen jare, de gouverneur een post op de begroting voor 1924 bracht om voor f 50.000 drie kleine installaties voor de hoofdplaatsen der districten, Nickerie, Coronie en Marowijne, van de kolonie Curaçao te kunnen overnemen. De minister nam dien post over en zoo zullen waarschijnlijk binnenkort die draadloze installaties wel in de kolonie worden opgesteld en een lang gewenschte en noodige verbinding met Paramaribo tot stand brengen.

Paramaribo heeft echter slechts bovenbedoelde particuliere installaties, behoorende aan een Amerikaanse maatschappij. Dat kan ontevredenheid geven tot alle complicaties en ongewenschte toestanden. Het is trouwens ongerijmd, dat officieele, koloniale draadloze stations alleen verbinding kunnen krijgen met een particulier station, dat niet eens dan in bijzondere gevallen voor het publiek mag werken. Het zou daarom volkomen logisch en in het belang van het buitenlandsche en binnenlandsch publiek zijn, indien het koloniaal bestuur gebruik maakte van zijn bevoegdheid om dat centrale particuliere station te naasten. De daarvoor in de concessievoorwaarden vastgestelde prijs zou op het oogenblik ongeveer f 90.000 zijn. Zonder meer zou deze verdere stap naar de verbinding van Suriname aan het wereldnet zeer gemotiveerd en de kosten waard zijn.

Intusschen heeft zich nu een gunstige omstandigheid voorgedaan, die een beslissing urgent maakt. De Surinaamsche Bauxite Maatschappij wil haar installatie loslaten en heeft aan de Nederlandsche regering de mededeeling laten doen, dat zij met een bedrag van f 50.000 genoegen zou nemen. Naar in de kolonie bekend is, zou de regering aanvankelijk wel geneigd zijn geweest dit voorstel te aanvaarden, maar nu dreigen de onderhandelingen af te springen, omdat de zaak geld kost en men in Nederland slechts aan versobering denkt.

Ik meen, dat het op mijn weg ligt, als belanghebbende in en belangstellende bij alles, wat de kolonie Suriname vooruit kan brengen, voor deze zaak de publieke aandacht te vragen.

Mag men de gelegenheid laten voorbijgaan om Suriname voor een luttel bedrag in gelijke conditie te brengen als Curaçao en haar afzondering en uitsluiting te doen ophouden?

Ik zou dat, en vermoedelijk velen in den lande met mij, een onvergeeflijke versoberingsfout achten.”

Ons worden toegezonden de „Prov. Groninger Courant” van 12 April en „Het Nieuwsblad van het Noorden” van 14 April, waarin verslagen voorkomen van een lezing door Dr. van Blankensteijn, gehouden voor het Natuurkundig genootschap over Suriname. Ook werd de Surinamefilm vertoond.

Wij hopen dat de krachtige pogingen in den laatsten tijd aangewend om „onze twaalde provincie” meer bekend te maken, het gewenschte gevolg zullen hebben.

„Hollandia” Drogisterij

2e Sweelinckstraat 199 - Den Haag

bij het Stadhoudersplein

Voor Duinoord 't geschikste adres

voor Uw Chemicaliën, Verbandstoffen, Specialiteits-geneesmiddelen, enz.

M. A. VREESWIJK

WIJNHANDEL - UTRECHT

Uitvoerige Prijscurant op aanvraag gratis.

ZIECK
driekplein
opical
170.
Oppers

Wissel In- en Verkoop Credietbrieven Telegrafische Uitbetalingen	Hollandsche Bank voor West-Indië		Incasseeringen Handelsinformaties Rembours- en Document.-Credieten
	Heerengracht 252 AMSTERDAM Telefoon N. 3290 CURAÇAO CARACAS 130 VENEZUELA		
Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië, Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.			

Een getrouw lezer van ons blad, die wanhoopt of Nederland in staat is Suriname uit zijn toestand van verval op te heffen, vraagt ons waarom Nederland het mandaat over Suriname niet overdraagt aan den Volkenbond? Het denkbeeld is ons geheel nieuw en wij kunnen niet meer doen dan het hier mede te deelen.

In het vorige nummer van dit blad de mededeeling, dat de jubileumzegels van Indië, Suriname en Curaçao op 30 April zullen worden vernietigd. Waarom in dezen tijd van versobering die mooie zegels te vernietigen? Kunnen de hoogere waarden geen opdruk krijgen tot lagere waarden en in gebruik blijven tot ze opgebruikt zijn? Waarom vernietigt men niet liever de schandelijk slechte 10 cents cijferzegels van Suriname?

Curaçao.

De Begroting voor 1924.

In de M. v. A. is de regering wijselijk niet ingegaan op de beschouwingen der leden, die in de machtiging aan den gouverneur om voor bij de begroting aangegeven memorieposten gelden uit te geven, wanneer zij zonder verhooging der rijksbijdrage mocht kunnen geschieden, zagen een stap in de goede richting van overbrenging van het gehele huishoudelijke beheer naar de kolonie. Eene bedenkelijke uiting van onbegrijpelijk optimisme zouden wij die opmerking willen noemen.

Indertijd heeft, als wij ons niet vergissen, de *Amigoe de Curaçao* betoogd, dat er van overheidswege dwingend maatregelen tegen de emigratie dienden genomen te worden. De Minister bevestigt ons oordeel van dien aard, dat dit niet mogelijk is zonder te vervallen in onaanvaardbare aantasting van de persoonlijke vrijheid. Van verdere maatregelen tot verheffing van het economisch peil is om den ongunstigen toestand van de koloniale financiën voorloopig afgezien moeten worden, voor de voorschotten ten behoeve van den kleinen landbouw bestond geringe geneigdheid, zoodra redelijke waarborgen voor de terugbetaling werden geëischt. Erkend is, dat de onyaste dollarkoers een ongunstige invloed uitoefent op den economischen toestand van Curaçao, doch het gouvernement kan daaraan niets doen, omdat deze „onzekere wisselkoers is toe te schrijven aan intrinsieke waardeveranderingen van den dollarkoers. Dat lijkt nogal vreemd.

Over het politiecorps lezen wij, dat de eisch van eenheid en een streven naar „een voortreffelijk toestand op politieel gebied” bezwaarlijk maakt. De minister schijnt thans te werken in de richting van „een goed mogelijk georganiseerd korps burgerpolitie van een klein garnizoen daarnaast” of „samenstelling van het garnizoen en de burgerpolitie tot één militair korps.”

Tot zoover de Memorie van Antwoord. Bij de mondelinge behandeling heeft allereerst de heer van der Boer, afgevaardigde IJzerman het woord gevoerd. In de toestand der bovenwindsche eilanden werd door hem besproken en eenige middelen tot verbetering werden aangewezen. Eenige voorbeelden van zuinigheid, die de wijsheid bedriegt, somde hij op, en de noodzakelijkheid betoogde hij van verbetering der huishouding. Hij vermeldde het ook in ons blad uit het Koloniaal Verslag aangehaalde over het politiecorps en deed de voor ons nieuwe mededeeling, dat het blanke element in de troepenmacht 31 Dec. '23 niet meer dan 29 koppen teruggelopen was. Dit is niet meer dan een zeer moeilijk element bij de overgang eener reorganisatie.

Mej. Van Dorp heeft met cijfers den vooruitgang van Curaçao aangegeven en het aandeel daarin van de „petroleum”. Van minder zakenkennis getuigde hare opmerkingen over het onderwijs, als zij zeide: „Nu zeg ik niet, dat ik de subsidies voor het bijzonder onderwijs niet billijk vind. Maar het is voor Curaçao niet aangenaam, want er was geen behoefte aan, er was niemand, die er aan dacht. Er waren een aantal goede onderwijzers, die niet om subsidies vroegen.”

Deze afgevaardigde zou toch bepaald eens aan een andere mede-Kamerleden ter lezing moeten vragen de brochure over „de Chronologische Ontwikkeling en de Staat van het Bijzonder Onderwijs”, die de Kamer der Staten-Generaal opdroeg. Belas ging deze spreekster niet diep op de dollarkwestie in. Zij wees op de intrinsieke waarde-vastheid van den dollar en merkte op, dat de M. v. A. waarschijnlijk bedoelt te zeggen, dat de wisselende dollar-

koers aan den dollar ligt en niet aan den gulden, maar dit is niet meer dan een „strijd om woorden.” Intuschen is deze zaak, een vaste dollarkoers, voor Curaçao van heel veel belang en mej. Van Dorp drong er op aan, dat de regering haar nog eens onder de oogen zou zien.

Met den heer Feber heeft deze afgevaardigde ten slotte het nut van bevordering van den kleinen landbouw in twijfel getrokken. „M.i. moet men de natuurlijke ontwikkelingsmogelijkheden dezer eilanden zoo veel mogelijk te hulp komen”, zei mej. Van Dorp, maar wat blijft er dan bij, voor de bovenwindsche eilanden over zouden wij willen vragen. Daartegenover wees de heer Deckers ten slotte op de beteekenis van den landbouw.

Het antwoord van den Minister geeft ons geen aanleiding een en ander nader naar voren te brengen. Wij achten het een gelukkig feit, dat niemand gerepliceerd heeft. Het ligt er nu eenmaal toe, dat de 2e Kamer slechts tweedehand wijsheid omtrent Curaçao bezit. Nu is tenminste voorkomen, dat in tweede instantie onnauwkeurigheden gezegd worden.

Comité voor Koloniale Historische Studiën.

Dit Comité, dat zooveel belofde en zoo weinig deed, schijnt ter ziele. Wij lezen tenminste in het *Verslag* van het Historisch Genootschap over 1923, dat het bestuur over 1923 evenmin als over 1922 een verslag van de verrichtingen van het Comité ontving. „Het schijnt”, zoo wordt verder gezegd, „dat deze commissie, voor eenige jaren door het Koloniaal Instituut in samenwerking met ons Genootschap opgericht, geen krachtig bestaan vermag te voeren.”

Als een der vaders niet weet, wat het kind doet, wie zal het dan zeggen.

Het Curaçaosche Muntstelsel.

IV.

Hoe slagen wij er in de Nederlandsche zilveren munt te weren? vraagt de heer A. G. Statius Muller in *Voz di Pueblo* van 29 Februari i.l.

De Curaçaosche muntwet maakt de Nederlandsche teekening tot wettig betaalmiddel in Curaçao en een wet kan alleen door een wet veranderd worden. Dat is een lange weg.

Er is echter een middel om daaraan te ontkomen. Bij de wijziging van ons Regeeringsreglement in 1899 heeft de Nederlandsche wetgever terecht gevoeld, dat het voorschrijft, dat wetten slechts door latere wetten kunnen worden gewijzigd, onder bepaalde omstandigheden niet in het belang der Koloniën (Suriname en Curaçao) zou kunnen zijn. Aan den Gouverneur moest, meende hij, de bevoegdheid worden toegekend, om in dringende omstandigheden wetten voor de kolonie geldende, geheel of gedeeltelijk te schorsen.

Vandaar het artikel 32bis, dat luidt: *Onverminderd het geval, voorzien in art. 32 en behoudens de bepalingen van dit reglement, is de Gouverneur bevoegd, om in dringende omstandigheden voor de geheele kolonie, of bepaalde gedeelten daarvan, onder nadere bekrachtiging door de wet, wetten geheel of gedeeltelijk te schorsen.*

Men zou zeggen, dat het artikel voor ons geval is geschreven. Volgende op art. 32, dat handelt over de gevallen van oorlog en opstand en „dergelijke omstandigheden”, voorziet het in de gevallen van „dringende omstandigheden.” En wat nog het meest eigenaardig is, is dat blijkens de Memorie van Toelichting tot het door Minister Bergsma ingediend voorontwerp, de aandeeling tot het ontwerpen van art. 32bis geen andere is geweest, dan een telegram van den Gouverneur van Curaçao betrekking hebbende op een „... zilverkwestie.”

De Minister schrijft: „De onmiddellijke aanleiding, dat hierop zijn aandacht is gevallen, was de ontvangst op 21 Januari j.l. (1896) van een telegram van den Gouverneur van Curaçao, waarbij machtiging werd gevraagd tot schorsing van het K. B. van 3 Febr. 1854, no. 69 (P. Bl. 1854, no. 12), hetwelk onder meer bepaalt, dat de Spaansche pilaar-daalders tegen f 2.50 in de landskassen kunnen aangeworven worden. Door deze hooge tarifiering, die inmiddels door een betere vervangen is, dreigde de koloniale kas (de Minister had beter kunnen zeggen: de kolonie, (schr.), met Spaansch zilver overstromd te worden.”

L'Histoire se repète. Niet eenmaal, maar meermalen reeds heeft het zilver onze kolonie met overstroming bedreigd.

Met art. 32bis van het Regeeringsreglement binnen ons bereik dreigt ons, dunkt me, geen enkel gevaar. Dreigt er te eeniger tijd werkelijk gevaar voor ons geldelijk verkeer, dan kan de Gouverneur altijd terstond ingrijpen.

ADI-POESTAKA

Boekhandel en Uitgevers-Mij.
L. v. Meerderv. 332 - Den Haag
Tel. M. 5611.

Hoofddepôt van de uitgaven van het „Java-Instituut” en van „De Commissie voor de Volkslectuur” te Weltevreden.
Levering van alle Boeken op elk gebied, ook Buitenlandsche Uitgaven.
Speciaal zijn we goed gesorteerd in Oostersche Werken.

Bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster.

Tempel en Paleis in Hindoestan

door MAURITS WAGENVOORT.

Met 25 Illustraties. Prijs: f 3.20.
Dit werkje bevat o.a. reproducties van Etsen van Nieuwenkamp en geeft den lezer een denkbeeld van de grootsche bouwkunst van Hindoes, Dravidiërs en Mohammedanen in Voor-Indië.

De Javaansche Danskunst

door TH. B. VAN LELYVELD.

Met 38 Illustraties. Prijs: f 3.20.

De schrijver, die op Java in kringen van Inlandsche grooten heeft verkeer, is de eerste, die ons op systematische wijze in het wezen der Javaansche danskunst inleidt. Het werk wordt o.a. verlicht door opnamen van Mevrouw Linda Bandara aan de dans- en muziekschool te Jogjakarta, genaamd: „Krido-Besko-Wiromo”, waardoor de lezer o.a. op aanschouwelijke wijze kennis maakt met de elementaire bewegingen van den Javaanschen dans.

De Geur van Moeders Haarwring

door NOTO SOEROTO.

2E DRUK.
Prijs f 3.75.

Uit de Persbeoordelingen:

„ . . . Hier ligt een bundel Nederlandsche verzen van een Javaanschen dichter voor ons, wiens poëzie ons dwingt ze met die van onze grootste poëten te vergelijken. Dat is iets, wat mij boeit en onweerstaanbaar tot mediteeren brengt. Een boek van groot gevoel en hooge beschaving. Een dichter, die niet van de dingen, maar van hun innerlijke wezen zingt!”

JOHAN KONING in „Weekblad voor Indië”.

„ . . . Hoe devoot en hoe vol blijde ontroering zijn de gedichten, waarin Noto Soeroto zijn moeder bezingt, een hulde, sterker en dieper dan het liefdelied van den minnaar, omdat ze zuiverder is en niet eischt of afsmeekt, maar slechts dankt en bidt en vereert . . . De schoonheid van zijn vaderland en de monumenten van de beschaving van zijn heetgeliefd volk brengen den dichter tot geestdrift en het lied rijst uit zijn ziel”

PETER V. ARKEL in „Nieuws van den Dag van Ned.-Indië”.

Leebaboe's en Jongens beschikbaar.

203
te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

Wanneer U bij uw leverancier van Geldersche worst, de worst ontvangt met een loodje gemerkt „Anton Hunink, Deventer”, dan verzekeren wij U, dat die Worst van prima Geldersche varkens bereid is en door vakmannen gemaakt is, terwijl wij ons verantwoordelijk stellen voor de kwaliteit.

Anton Hunink, Deventer.
Hofleverancier.

EERSTE
NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
„AURORA”
N. Haven 4 - 's-Gravenhage
Telefoon H. 2323.

Uitgifte eener 3 pCt. Premie Obligatie
Leening met diverse Winstkansen.

Vraagt Prospectus: rechtstreeks
aan de Maatschappij of Hoofdver-
tegenwoordigers.

Waar niet vertegenwoordigd:
Actieve Hoofdagenten gevraagd.

Vleeschhouwerij en Spekslagerij
annex Fijne Vleeschwaren
Danckertstraat 62 hoek 2de Sweelinckstraat
DEN HAAG - TEL. M. 5975

Levert uitsluitend eerste kwaliteit
versch RUND-, KALFS- en VARKENSVLEESCH
tegen sterk concurrerende prijzen.

Aanbevelend: C. D. WESTPHAL.

MEUBELHUIS „DE WEST”
COMPLETE MEUBILEERING
UITERST BILLIJKE PRIJZEN
DEN HAAG - WEST-EINDE 73

Misschien zal het niet noodig zijn. Want kleine schommelingen in de wisselkoersen, die tegenwoordig over de geheele wereld dagelijks voorkomen, kunnen nog niet geacht worden dat gevaar daar te stellen. De dringende omstandigheden zijn slechts aanwezig, wanneer de Nederlandsche valuta een bepaalde tendenz tot daling begint te vertoonen, of de dollar en de bolivar regelmatig stijgen.

Dan, maar dan eerst, zal het oogenblik aangebroken zijn om in te grijpen, de wisselkoersen in overeenstemming met onze betalingsbalans te brengen en de Nederlandsche zilveren munten tijdelijk van de lijst der wettige betaalmiddelen te schrappen.

Mij dunkt en Regeering en Staten Generaal zullen de beweegredenen, welke tot zulk een krachtige daad zullen hebben geleid, ten volle eerbiedigen en aan de handeling van den Gouverneur de wettelijke bekrachtiging niet onthouden."

hebben nu allen mogelijken nadruk gelegd op den einder beschikking over de machtsmiddelen. Zij betoonden, dat de Moslimsche vorst, die in een gegeven tperk zijn gezag binnen de Mohammedaansche werlmaar vooral ook tegenover niet-Mohammedaansche ken, beter dan de anderen met geweld wist te deerkennen, ook meer dan die anderen in aanmerk kwam voor het voeren van den gewijden titel, eigenlijk aan de Mohammedaansche wereldverovera toebehoorde.

Uit den Verrren Vreemde.

Het chalifaat.
(Slot).

De Osmanen-sultans als chaliefen.

Volgens de in de Europeesche litteratuur nog veelal gangbare, hoewel onjuiste voorstelling, zou de Osmaansche veroveraar van Egypte, sultan Selim I, in 1517 tevens den laatsten Abbaside, dien hij te Caïro als naamchalief aantrof, overgehaald hebben om hem tegen betaling eener schadeoosstelling de waardigheid van chalief over te dragen. Nu is men in de praktijk der overdracht van het chalifaat dikwijls wel zeer ver afgeweken van de regelen, die het Mohammedaansche staatsrecht daarvoor bevat, maar tot een voorwerp van een tusschen twee personen gesloten contract, en dan nog wel een koopcontract, is het hoogste ambt van den oorspronkelijken Moslimschen staat toch nooit afgedaald.

Aanspraken van Turksche vorsten op den chalifentitel waren zeer valbaar voor ernstige betwisting. Nooit hadden anderen dan Arabieren uit den stam Qoraisj naar het chalifaat gedongen. Dit historische feit was zelfs in de eerste eeuwen door eene aan den Profet in den mond gelegde uitspraak: „de imams zijn uit Qoraisj" tot politiek dogma verheven, lang vóórdat de Turken op het Moslimsch tooneel eene rol speelden. Wel doken er al spoedig gedienstige schriftgeleerden op om de aan de kanonieke staatsleer ontleende bezwaren tegen een Turksch chalifaat uit den weg te ruimen.

De uiteenzettingen, die Mohammedaansche wetgeleerden gaven van de aan een candidaat voor het chalifaat te stellen eischen, gaan buiten de werkelijkheid om. Een Moslim zonder blaam, volkomen gezond van lichaam en geest, uitgerust met alle eigenschappen en kundigheden, die den volmaakten bestuurder, rechter en veldheer passen: ziedaar eenige van de voornaamste voorwaarden, waaraan de Mohammedaansche staatsrechtvaarders de bekleeding van het chalifaat gebonden willen zien. Noemen wij verder uit de lange lijst nog: Qoraisjische afstamming en de beschikking over de machtsmiddelen, die noodig zijn om hun gezag te doen gelden. Nu is de geheele Moslimsche wet, zooals de gezamenlijk onfeilbare leeraars die in den loop der tijden verklaard hebben, een ideaal, en de wetgeleerden nemen dan ook aan, dat hare toepassing in dezelfde toenemende mate onmogelijk wordt als het menscheijk geslacht in moreelen zin achteruitgaat. Dit beginsel toepassend op hunne chalifaatsleer komen zij tot de conclusie, dat alleen de eerste vier chaliefen aan de eischen voldaan hebben, en dat de bekleeders van dit ambt na de eerste dertig jaren van zijn bestaan steeds verder daar beneden zijn gebleven. Zij leeren dan, dat men ook op dit gebied in het onvermijdelijke moet berusten en genoegen nemen met hetgeen men krijgen kan. In de praktijk transigeeren zij zoo, dat er van het verbijsterende examenprogramma niet veel overblijft.

Het moeilijkst gaat dit transigeeren met de laatst genoemde eischen: de geboorte uit den Arabischen stam, waartoe Mohammed behoorde en de beschikking over de noodige machtsmiddelen.

De quaestie der afstamming gaf destijds en nog veel later geen moeite, daar inderdaad de eerste vier chaliefen, de Omajjaden en de Abbasiden allen tot den Arabischen stam Qoraisj behoorden. Deze eisch was overigens zoowat de eenige, waarbij transigeeren geheel onmogelijk scheen: men was Qoraisjiet of men was het niet, maar men kon het niet meer of minder zijn. De schriftgeleerden, die de aanspraak van Turksche sultans op het chalifaat wilden helpen bevestigen,

Zonder blijk te geven van overdreven waarde van dezen titel, hebben de Turksche sultans, nadat schijnchaliefenfamilie te Caïro was uitgestorven, de vlerij laten welgevallen en den titel aanvaard. Positieve waarde heeft het ornament voor de Osmanen eerst verkregen, toen hunne macht bedenke begon af te nemen, sedert het jaar 1774, toen het proder afbrokkeling van het Turksche rijk, vooral Europa, aanving. In het Westen heerschte omtrent aard van het chalifaat in wijde kringen de geheel juiste voorstelling, dat het, in onderscheiding van wereldlijke machten, het geestelijk gezag vertegenwoordigde: men beschouwde er den chalief veelal als de paus der Mohammedanen. Het eenige juiste in dit beeld was, dat de chaliefen sinds de verbrokkeling politieke eenheid van den Islam gaandeweg van wereldlijk gezag verstoken geraakt waren.

Bij de politieke verzwakking van het Turksche r die in den loop der 18de eeuw begon, deed nu de signaleerde misvatting der Europeesche staatsleer prachtige diensten. Wanneer een Turksche sultan stuk van zijn gebied moest afstaan, dat door Mohammedanen werd bewoond, dan betekende dit, behalve een verlies voor den vorst, eene schande voor den sultan, die zich chalief noemde. De onder de Mohammedanen heerschende voorstelling was, dat een chalief tot zoo iets nooit zijne toestemming mocht geven. In 1774 af nu toen het eerste vredetractaat van dien aard met Rusland tot stand kwam, redde men den schuld door den chalief het geestelijk gezag over het afgestane gebied te laten behouden. Dit geestelijk gezag was zulke gevallen of geheel imaginair of het bestond in louter-formeelle bezegeling der door de nieuwe heers des lands gedane benoemingen tot ambten, die met sjar'ah, met het kanonieke recht samenhangen, zooals die van qâdhi of moefti. In de ooren van des sultans onderdanen daarentegen beduidde de handhaving van het gezag des chaliefs over een gebied niets anders dan zijne voortdurende erkenning als vorst, zij het dan ook tijdelijk, naar men hoopte — aan zekere beperkingen onderworpen.

Behalve het welkome middel tot bemanteling van zulke onvermijdelijke politieke vernederingen, heeft Westersche misvatting omtrent het chalifaat nog ander voordeel aan de Osmanen-sultans van den laatsten verschaft. Waren zij bekleed met geestelijk gezag, dan mochten zij ook — hetgeen anders allicht onbetamel zou hebben geschieden — aan niet-Mohammedaansche regeeringen vriendschappelijk rekenschap vragen van de wijze, waarop deze hunne Mohammedaansche onderdanen behandelden. Omgekeerd konden Mohammedanen onder ander gezag zich nu voor sommige hunne belangen een beroep op de sultans-chaliefen veroo loven. Voor dezen had zulk een beroep dan veelal de karakter van een beklag bij hun eigenlijken vorst over handelingen van hun tijdelijken overweldiger. De Turksche regeering kon in schijn dit hatelijke karakter van de zaak ontnemen, door zich te stellen op het standpunt der Westersche staatsleer, die immers den chalief eene soort van pauselijk gezag toekenden.

Wij behoeven dit thema hier nu niet verder uit te werken. De panislamitische politiek onder Sultan Abdulhamid werd door de bedoelde dwaling begunstigd. De Engelschen beriepen zich nu en dan tegenover hunne Mohammedaansche onderdanen op hunne vriendschap met het „geestelijk hoofd van den Islam"; de Duitschers trachtten in den wereldoorlog met behulp van de valsehe van het fanatisme der Mohammedanen te ontkenen tegen hunne vijanden. Tot bevordering van politieke toenadering tusschen Mohammedanen en andersdenkenden heeft al zulk misverstand niet bijgedragen. Ten slotte is stellig ook in sommige Turksche kringen, waar de geestelijke invloed van Europa in de 19de eeuw groote afmetingen heeft aangenomen, verwarving ontstaan in de voorstellingen, die men zich omtrent het wezen van het chalifaat maakte.

Degelijke kennis der geschiedenis van den Islam van de Moslimsche volken treft men in de laatste eeuwen in de Mohammedaansche wereld niet meer aan; ook in dit opzicht is daar sedert de middeleeuwen een schromelijke achteruitgang te constateeren. Bezien wij in dit verband het Westersche denkbeeld

BESCHRIJBAAR.

AÇOKA

Drama in vier bedrijven door G. GONGGRIJP
Bandversiering van SOERJOWINOTO
Prijs ingenaaid f 3.40 Gebonden f 4.90
Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren
en bij de Uitgeefster

Uit de persbeoordeelingen:

„... Het Nederlandsche volk zou zichzelf te kort doen, indien het Açoka niet vasthield en het tot zijn blijvend bezit maakte als een zijner uitnemende scheppingen".
(L. J. M. Feber in *De Maasbode*).

„... De brandende vragen van onzen tijd hebben grooten invloed op het werk uitgeoefend, en menige gedachte uit het Açoka-drama, de hoofdlijn niet het minst, loopt parallel aan de stroomingen, die in het geestelijke leven van onze dagen aandacht eischen. Deze Açoka figuur is een mensch. Een mensch, bewogen door machtige driften, ontroerd door diepe en smartelijke gevoelens, aangeraakt door verheven wijsheid".
(Herman Middendorp in *De Nieuwe Gids*)

„... Hier is al dadelijk de distinctie, die wij op het tooneel zoo ongaarne missen. Açoka, de hoofdfiguur, is een menscheijke koning — ware hij in onzen tijd geboren, men zou hem wellicht voorzitter van den Volkenbond hebben gemaakt — doch hij is geenszins een gekroond democraat of president van de republiek. Hij blijft — eere den schrijver — Majesteit, in den besten zin".
(Top Naeff in *De Amsterdammer*)

„... De groote rijkdom van dit werk ligt in zijn idealiteit; de geestelijke ontroering is een adel er van. Als men bij dit werk vergelijkt al hetgeen gemeenlijk voor Nederlandsch tooneelwerk doorgaat, dan voelt men direct welk een hooge vlucht de heer Gonggrijp heeft genomen".
(Johan Koning in *De Hollandsche Revue*).

Uitgave van „Ādi Poestaka”
Boekhandel en Uitgeversmaatschappij
Laan v. Meerdery. 332 - Den Haag - Tel. M. 5611

N. V. Meubelfabriek „DELTA”
Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 893
NIJMEGEN
Wij kunnen U momenteel aanbieden: S
Complete Huiskamers van af f 315.-

EINDHOVENSCHE BOOMKWEKERIJ
TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 634
LEVERING VAN ALLE SOORTEN
BOOMEN EN PLANTEN
TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
SPECIAAL ADRES VOOR HET
AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, ENZ.

WISBRUN & LIFFMANN
 Veenestraat 35-37 - Tel. 2593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELLEN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELLEN.

2DE SWEELINCKSTRAAT 131

Hutkoffers 85 x 50 x 38 f 11.-, 100 x 50 x 38 f 12.-
 Ruim Koffers 100 x 50 x 50 f 13.50
 Boeken Koffers f 8.—

Allen geh. gepantserd. Reparatie-inrichting

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
 GROENMARKT 27
 TELEPHOON No. 2512

DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

an den Chalief-Paus, naar aanleiding van hetgeen wij den jongsten tijd te Angora zagen gebeuren, waar de Nationale Vergadering zichzelve het sultanaat, d.i. de regeringsfuncties, voorbehield en een „geestelijk“ Chalifaat opdroeg aan den prins-schilder Abdoelmejid, die na de vlucht van den soeltan-chalief Abdoelwahid naast in aanmerking komende uit de Osmaansche familie scheen te zijn. Het is moeilijk na te gaan, welk aandeel nafeveteil, welk aandeel slim overleg aan deze voor de buitenwereld eenigszins lachwekkende rolverdeling had. Dit naamchalifaat had van zijn geboorte nog minder te beteekenen dan het in de 13de eeuw voor de Egyptische slaven-sultans ingestelde Abbasidische. Het Egyptische chalifaat zetelde althans in de oude hoofdstad als de sultans; het werd met uiterlijke glans omgeven, en ieder nieuw sultan liet zich bij zijn optreden plechtig door den chalief de kroon bezetten. Voor den laatsten chalief der Osmanen bleef zelfs zulk eene vertooning niet meer over, en noch hijzelf, noch de Nationale Vergadering hebben ook maar gepoogd den schijn te verwekken, dat van dit nieuwste soort van chalifaat iets uitging. Het is, alsof beide partijen van den aanvang af gevoelden, dat de scheiding van het naamchalifaat van het sultanaat slechts een overgangsmaatregel was. Dat men het kort daarna bovendien noodig achtte, de geheele Osmanen-familie uit het land te verbannen, wijst erop, dat men anders vreesde, de reactionair gezinden zich allengs op haar heen te zien groepeeren in afwachting van de gunstige gelegenheid voor een staatsgreep.

Toen 666 jaren geleden de Mongolen-verwoesting over Bagdad kwam en de uiterlijke glans van het ruim twee eeuwen oude chalifaat in het bloed van alle bereikbare Abbasiden gedooft werd, is de Moslimsche wereld daardoor niet uit hare voegen geraakt, en hare geestelijke leiding is er geen oogenblik door gestoord geworden. Naar het Turksche chalifaat, dat nooit andere beteekenis had dan die van ornament eener met wapenen verkregeen macht en welks laatste bekleeder nu onlangs zijn paleis verwisselde voor een vertrek in een Zwitsers hotel, zagen die geloovigen, die er enige waarde aan hechtten, niet uit om voorlichting over dogma of wet, maar om politieke steun in hun streven naar onafhankelijkheid. Die minderheid der Moslimsche gemeente, die vooral gevonden wordt in landen, welke oudere geschiedenis geheel buiten het Chalifaat is omgegaan, zooals Britsch-Indië, kan nu niet anders steun zoeken bij de Nationale Vergadering van Angora. De vraag blijft dan: zullen er onder die Mohammedanen, die niet geheel onverschillig zijn voor de Chalifaats-kwestie, ook zijn, die aan eene andere oplossing de voorkeur geven en moeite doen om daarop te geraken?

Berichten der Afdelingen.

Afdeling 's-Gravenhage.

De jaarlijksche algemeene vergadering van de Vereniging „Oost en West“, afdeling 's-Gravenhage, zal plaats hebben op Zaterdag 26 April 1924, des namiddags om 2½ uur, in het gebouw Heulstraat 17. 's-Gravenhage, 7 April 1924.

De Secretaris,
 J. C. BAUDOIN.

Voor de afdeling 's-Gravenhage van de Vereniging „Oost en West“, heeft de heer J. F. E. Einaar Donderdagavond 17 April in de Oranje-sociëteit een lezing gehouden over de Boschnegers in Suriname, welke zeer druk bezocht was en het publiek tot het einde toe boeide, ook voornamelijk om zijne duidelijke toelichtingen bij de lichtbeelden.

De heer R. Zuiderhoff, voorzitter der Vereniging heeft den spreker met een vriendelijk welkomswoord bij de toehoorders ingeleid.

De heer Einaar wenschte voornamelijk te doen uitkomen, dat de beschaving nog veel te wenschen overlaat onder de boschnegers, doch dat zij ongetwijfeld daarvoor vatbaar zijn, wanneer het beschavingswerk met ernst ter hand genomen wordt. Dan zal ook de Godsdienst vanzelf volgen. Daarna ging spreker over tot het vertellen van het ontstaan der boschnegers van af de zestiende eeuw. Toen vestigden zich Hollanders op de Goudkust (West-Afrika) en werd slavenhandel door hen gedreven. Van 1660—1840 zorgden zij voor de slavenimport in Suriname. Tijdens den overtocht waren de slaven blootgesteld aan allerlei ontberingen. Ontvluchting na ontschepping, zoodra de gelegenheid zich voordeed. Zij verzamelden zich en vormden geordende bendes, die de plantages aanvielen, ter voorziening in hunne behoeften aan voedsel, ammunitie en vrouwen.

Pl.m. 1749 werden de vluchtelingen (marrons) verslagen door Kapitein Creutz. De overwinnaars moesten den overwonnenen jaarlijks geschenken toezenden; onder deze voorwaarden wilden de marrons hunne aanvallen staken. De overbrengrers der geschenken werden aangevallen door Zam-Zam, een kapitein der marrons, die van geen vrede met de blanken wilde weten.

De marrons begonnen wéér de plantages aan te vallen. Suriname was een tooneel van binnenlandsche onlusten. Plantages werden verwoest. Eindelijk werd in 1761 een overeenkomst gesloten met de marrons aan de Tapanahonij en Marowijne. Deze kregen naar de plantage Auka, waar de overeenkomst gesloten werd, de naam van Aukaners. Pl.m. 1774 werden met behulp van de Aukaners de Boninegers verslagen en over de Marowijne verdreven. Zo ontstonden bij de afschaffing der slavernij de volgende stammen in Suriname:

Om en bij de Tapanahonij de Aukaners; op Langatabietje de Paramaccaners; aan de Boven Suriname de Saramaccaners; aan de Saramacca de Matoeslie-negers en de Moesinga-negers.

Vervolgens ging spreker over tot het vertellen van de staatsinrichting der Boschnegers.

Aan het hoofd staat een Opperhoofd (Granman); aan het hoofd van dorpen, Kapiteins. De Granman en Kapiteins vormen de regering of lantie. De Kapiteins worden meestal bijgestaan door onder-Kapiteins of blakadjakties. De Kapiteins hebben een onderscheidingsteeken; de blakadjakties niet.

Toen kwam de opvoeding der kinderen aan de beurt. De meisjes moeten in de eerste plaats goed leeren koken, breien, kuitbanden maken, vaten schoonwasschen, dansen.

De jongens moeten leeren boogschieten, boomen uithollen, booten kunnen boomen, trommen bespelen, huizen bouwen enz. enz.

Wat den godsdienst betreft hebben de Aukaners en Boni-negers tot opperwezen „Nana“; de Saramaccaners „Gran Godo“.

De God van den vrede en overwinning wordt „Gwangwella“ genaamd.

De God van trouw en vergelding „Gedewsoe“.

De God van de geneeskunst „Kromontiegada“.

Deze laatste heerscht over verschillende jorka's, geesten en winti's. De groote woudreus Kankantree vereeren zij en brengen hem dikwijls offers. Aan den ingang van ieder dorp vindt men afgodsteekens. In de dorpen Obiahuisjes of Afgodstempeltjes; voorts verschillende offerplaatsen. Meermalen worden bezweringsdansen gehouden ter bevrediging van goden. Deze hebben dezelfde deugden en ondeugden der menschen, doch zijn onsterfelijk.

DE
„ADI POESTAKA“
 UITGEVERS-MIJ EN
 ALGEMEENE BOEKHANDEL

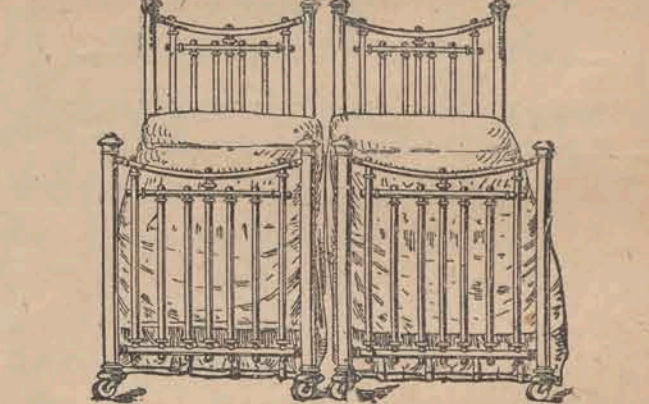
Laan van Meerdervoort 332 's-Gravenhage

levert

**ALLE WERKEN
 OP ELK GEBIED**

Studieboeken voor Lager-, Middelbaar- en Hooger Onderwijs; Leer- en Woordenboeken voor Indonesische, Algemeen-Oostersche en Moderne Europeesche Talen

W. J. M. SIMONIS
 voorheen Firma Th. A. A. SIMONIS.
 GROENMARKT 34, over de Prinsestraat.
 TELEFOON H. 4420 DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN
 Groote keuze vanaf het beste tot het eenvoudigste.
 Magazijn geopend van 8½ tot 6 uur.

LEDEN VAN DE VER. „OOST EN WEST“
 hebben op vertoon van hun Lidmaatschapskaart toegang tot de Clublokale Restaurant en Leeszaal van de Amsterdamsche Burgerwacht, Singel, hoek Vijzelstraat Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de Afdeling Amsterdam der Vereniging Oost en West aantreffen.

Een Engelsche beschouwing in verband met de chalifaat-kwestie.

De April-aflevering van de United Empire, orgaan van het Royal Col. Inst., bracht het vraagstuk ook ter sprake, waarover wij de uiteenzetting van prof. dr. C. Snouck Hurgronje hebben weergegeven, het deed dit meer in 't bijzonder in verband met de agitatie, welke in Britsch-Indië door het afzetten van den Chalief is ontstaan. Het schrift schrijft o.m.: De Turken hebben het ware symbool vernietigd van de Islamitische eenheid, voor het veilig-stelling eenige leiders in Britsch-Indië zelfs bevestigden de grondslagen van het Britsche rijk aan te slaan.

Voor welke schouders zal de mantel van den propheet bestemd worden? Voor het oogenblik lijkt 't of koning Koessein de aangewezen is, daar de heilige plaatsen van den Islam in zijn rijk liggen; maar anderen kunnen ook aanspraken doen gelden.

Beste het vorstelijk prioriteitsrecht, dan zou de Sultan van Marokko waarschijnlijk de sterkste rechtspraak kunnen bijbrengen, maar de Fransche voogdij over zijn macht vormt een bezwaar, dat afbreuk doet aan het gewicht der ancienniteit van zijn dynastie.

Het Britsche tijdschrift maakt dan ook melding van de rechten, die de emir van Afghanistan zou kunnen aanspreken. Maar nu gebroken is met den chalief voor de geheele Mohammedaansche wereld, zou het ook kunnen komen tot een afzonderlijk chalifaat voor Britsch-Indië, hiervoor zou de nizam van Hyderabad dan in aanmerking kunnen komen.

Maar zeker; als er niet één geestelijk hoofd van de Mohammedanen behoort te zijn, dan zullen de vorsten een redeneering vinden om zich als chalief van hun rijk te doen beschouwen. Ook met den Mohammedaanschen hemel zijn schikkingen te treffen.

BESCHIKBAAR.

IN KRINGEN

waar men tot oordeelen bevoegd is, beschouwt men Aambeienzalf van broeder Benedictus als het eenigst, nooit falende middel. Prijs p. p. f. l.—

Verkrijgb. bij de voorn. drogisten

**VLEUGELS, PIANO'S
KUNSTSPELPIANO'S
ORGELS**

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het
gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG
BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

BESCHIKBAAR.

FIRMA J. ASJES Ez.

CARROSSERIE EN RIJTUIGFABRIEK

ALKMAAR

BOUW VAN ALLE SOORTEN RIJTUIGEN,
KOETSEN EN CARROSSERIEN VOOR

.....PERSONEN- EN VRACHTVERVOER.....

BESCHIKBAAR.

NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW
NOBELSTRAAT 20 'S-GRAVENHAGE

DE NIEUWE JAARGANG

In de Juni-aflevering van den nieuwen jaargang, welke met Mei een aanvang neemt verschijnt een artikel van Dr. H. P. BERLAGE over zijn reis door Nederlandsch-Indië. Deze bijdrage zal opgeluisterd worden door een 6-tal illustraties naar teekeningen.

Gratis proefnummer van het Tijdschrift aan te vragen bij de administratie,

Den Haag, Nobelstraat 20. Prijs p. jaargang f 20.-

TRICOT ONDERGOEDEREN
VAN
JANSEN & TILANUS, FRIEZENVEEN

Voor zijn plezier danst de boschneger een soesa; gewoonlijk wordt dit alleen door mannen gedaan. Nijverheid. De boschnegers zijn de vrachtaarders van de binnenlanden. Zij zijn 't, die zonder vrees de water-vallen overtrekken. Zij zijn ook houthakkers bij uitnemendheid. Zij hakken hout, wanneer zij geld noodig hebben. Hun eerbied voor H. M. de Koningin is grooter dan die van menig Nederlander. Een groot aantal lichtbeelden werden vertoond en het publiek verliet dankbaar en voldaan de zaal.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur:
HOOFDBESTUURSVERGADERING
op 3 Mei e.k., des voorm. te 11 uur, in het gebouw
Heulstraat 17.

Punten van behandeling:

1. Opening.
2. Notulen. (Zie K.W. van 8 November '23, No. 45).
3. Besprekingen in verband met de agenda der Algem. Vergadering.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING
op 3 Mei e.k., des namiddags ten 2 ure, in Restaurant
„De Twee Steden”, Buitenhof, alhier.

1. Opening.
2. Notulen. (Zie K.W. van 28 Juni '23, No. 26).
3. Jaarverslag, Rek. en Verantw. '23 met rapport Comm. v. Verificatie en begroting 1924. (Zie K.W. van 3 April '24, No. 14).
4. Benoeming Comm. v. Verificatie, Rek. en Verantw. 1924.
5. Voorziening vacatures H.B.
6. Voorstellen afdelingen Haarlem en Utrecht.
7. Bepalen plaats volgende Algem. Vergadering en vaststellen tijdstip.
8. Rondvraag en Sluiting.

N.B. Na afloop dezer vergadering zal, om half vier, eene bijeenkomst gehouden worden voor leden en ge-noodigden ter herdenking van het 25-jarig bestaan der Vereeniging, na afloop waarvan gelegenheid bestaat tot aanbieding van gelukwensen aan het Bestuur.

Heeren leden kunnen zich doen vergezellen door hunne echtgenooten.

De Secretaris,
VAN DER BRUGH.

Aan H.H. Secretarissen en Penningmeesters
(c.q. Secretarissen-Penningmeesters) der afdelingen.

Van eenige afdelingen worden de jaarverslagen, of de verslagen van den financieelen toestand, dan wel beide stukken, alsnog ingewacht. (Zie art. 5 Huish. Reglement).

Met het oog op de publicatie in het Koloniaal Weekblad wordt toezending verzocht.

De Secr.-Penningm. der Vereeniging.

Van het Informatie-Bureau:
VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:
W. Satijn, v. d. Veldestraat 27, Den Haag; H. Knottnerus, Eschdoornstraat 59, Den Haag; C. J. Neuman, Fultonstraat 35, Den Haag; H. A. Peirie, Haringplaats E. 93A, Middelburg; F. J. A. Anken, Leeuwerikstraat 1bis, Utrecht; allen als Ambtenaar der 4e klasse bij den dienst der In- en Uitvoerrechten en Accijnsen.

**MET VERLOF IN NEDERLAND AANGEKOMEN
INDISCHE AMBTENAREN.**

- P. G. Gunsch, opzichter 1e klasse b. d. S.S., Den Haag, Zoutmanstraat 86.
- W. A. J. M. Allard, wd. tijd. Inspecteur b. d. Bezuinigingsdienst, Nijmegen, Javaplein 20.
- J. W. Zuydervelt, Technisch Ambt. 1e kl. b. d. P. T. T. Den Haag, Francois Valentijnstraat 87.
- Mej. M. H. de Vriendt, onderwijzeres 2de kl., Den Haag, Adriaan Pauwstraat 18.
- Mej. A. J. de Beer, Verpleegster 1e kl. B. G. D. te Bier-vliet (Zeeland).
- A. P. van Katwijk, Leeraar H.B.S., Amsterdam, Harmo-niehof 52.
- H. Broers, 1e commies Gewestelijk kantoor te Koeta-Radja, Haarlem, Teilerodestraat 77.
- Mevr. L. D. M. Eichhorn geb. Welter, Onderwijzeres 2de klasse, Amsterdam, Overtoom 165A.

A. GRUDA & C. W. Pyramontkade 107
Telef. M. 2692
Voorheen Chef-Coupeur „Jagershuis”
Dames- en Heerenkleeding naar Maat
Prima Engelsche en Schotsche Stoffen
Scherp concurreerende prijzen

P. W. L. Penris, Gouvernementsarts B. G. D., Amst-dam, Oosterpark 7.
L. van Brakel, Controleur 1e kl. P. T. T., Middelbu-Dam Zuid 98.

**UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-
INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS
DIENST IN CURAÇAO.**

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dien-st in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin moet wor-voorzien door uitzending vanwege het Departement Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

10. Uitzending voor den Nederlandsch-Indisch Staatsdienst:
 - a. onderwijzer(es) bij het m.u.o. (hoofddakte akte wiskunde l. o. vereischt);
 - b. onderwijzer(es) bij het openbaar lager onder-wijs (voor onderwijzeres hoofddakte vereischt);
 - c. volledig bevoegd leeraar in de Duitse taal-letterkunde voor het openbaar middelbaar onder-wijs (voor de betrekking onder d) en tot den be-dienst van gezondheid 2de klasse (in vasten of delijken dienst).
 20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao: hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkin-gen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Ministe-r van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling A.B. (vo-de betrekkingen genoemd onder a t/m c), tot de 8e afdeling (voor de betrekking onder d) en tot den be-dienst van gezondheid 2de klasse, in vasten of delijken dienst, H. P. van Nieuwenburg, J. Pzn. Coenstraat 30, 's-Gra-venhage, voor de onder 20 genoemde betrekking.

Mutaties van 16 tot 23 April 1924.

Nieuwe Leden:

- W. G. E. d'Artillac Brill, Gezant der Nederlanden Caracas.
- J. H. O. Graaf van den Bosch, Schout-bij-Nacht, van het H. M. G., Utrecht, Drift 31, f 5.—
- R. H. Sauerbier, Apeldoorn, Deventerstraat 85, f 5.—
- Mevr. Wed. M. Kunze, Den Haag, Laan Cones van tenburch 88, f 5.—

Begunstigers:

- Mevr. Duburg, Apeldoorn, van Hassellaan 14, f 1.—
- Mevr. H. Verwohlt, Apeldoorn, Koningsstraat 17, f 1.—

Afschrijven:

- Mej. J. J. R. Everwijn Lange, Amsterdam, Jaan-Obrechtstraat 33.
- V. Gravestein, Amsterdam, Frans v. Mierisstraat 30.
- F. H. A. Hölzenspies, Amsterdam, Joh. Verhulststr. 119boven.
- H. L. C. B. van Vleuten, oud-Resident, Bandoeng (ov-leden).

Adresveranderingen:

- Mevr. D. M. Reiche geb. Walter, van: Delft terug naar Leiden, Hugo de Grootstraat 7, f 3.—
- Mevr. E. de Meijer, van: Blaricum, Huizerweg 21, terug naar: Utrecht, Rembrandtkade 55 I, f 2.50.—
- F. C. W. Moorrees, oud-Kapitein ter zee, Den Haag, van Van Aerssenstraat 16 naar: Laan v. Meerdervoort 10.
- G. Th. Stibbe, oud-Resident, Den Haag, van: Ant. He-siusstraat 27 naar: Stadhoudersplein 107.
- Dr. J. H. Jacobs, Leeraar A. M. S., van: Djokdja naar Den Haag, Weimarstraat 104, p/a. J. van Engelen, f 1.—
- Mr. D. A. de Rooy, van: Amsterdam, Amstel 240, naar Weltevreden, Gang Scott, p/a. Familie Schaefer.
- R. W. Clarkson, van: Ginneken (Breda) naar: s.f. „Pongon” te Djokdjakarta.
- G. J. Boenink, onderwijzer 2de klasse, van: Velsw bij Zelhem naar: Saparoea (res. Ambon).
- A. Vrolijk, Afdelingschef P. T. en T., van: Weltevreden, Tandjoenglaan 16, naar: Bandoeng, Frisialaan.
- P. J. Deijls, Gedipl. Gezaghebber B.B., naar: Tandjoeng Balai.
- P. A. Erades, Verificateur, naar: Belawan (Medan).
- P. Ferwerda, Adm. Ambt. B. B., naar: Pontianak.
- H. J. Jansen, Controleur B.B., naar: Ambon.
- H. A. van Loghem, Controleur B.B., naar: Kediri.
- J. Meereboer, Verificateur, naar: Belawan (Medan).
- V. L. A. Razoux Schultz, Ingenieur W. en E., naar: Bandoeng.
- G. Ch. Rapp, Controleur B.B., naar: Tarotoeng.
- A. Reijnders, Controleur P. T. T., naar: Semarang.
- S. J. Rijkers, Apotheker, van: Djokdja naar: Bandoeng.

Rund-, Kalfs- en Varkensslager
„HOUTRUST”

Obrechtstraat 628 Tel. M. 471

Levert uitsluitend 1e kwaliteit Hollandsch vers geslacht tegen billijke prijzen & Nette bediening
Thuisbezorging zonder prijsverhoging

Aanbevelend, **F. Ph. SATON**
DEN HAAG OBRECHTSTRAAT 628

Instituut „VAN WIJNGAARDEN“
 Neutrale School voor M.U.L.O. Jongens en Meisjes
 2de SCHUIJTSTRAAT 332 (Duinoord) - DEN HAAG
 Afd. A (6 leerjaren) opleid. H. B. S., Lyceum en Gymnasium
 Afd. B. (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Op-
 leiding voor verschillende examens.
 Schoolgeld f 60.- tot f 100.- per jaar.
 Kleine klassen, ruime lokalen. Centr. verwarming. Electr. verlichting.

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S
WIJNHANDEL
 Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155
 Filiaal: 'S-GRAVENHAGE
 Noordwal 4, Tel. 2461
 Filiaal: ARNHEM
 Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

Vereeniging „OOST en WEST“.
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.
INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10-12 v.m. en 2.30-4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.
TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis“ biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.
TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan“, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Nederlandsch-Indiërs een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248
LESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West“, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I.
 1. Nederlandsch-Indië en de handel.
 2. Indische toestanden gezien door een inlander.
 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
 4. Sarikat-Islam.
 5. De Sulkernijverheid in Nederlandsch-Indië.
 6. De afschaffing van de laatste heerdiensten op Java.
 7. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
 8. De Europeesche vrouw in Indië.
 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
 10. Over de Kolonie Suriname.

Serie II.
 No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
 2. Het Javaansch tooneel.
 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
 4. De theeplantuur op Java.
 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
 6. Een doode taal in Indië.
 7. De Inlandsche dorpsgemeenschap op Java.
 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
 9. De Javanen gelijk hij schijnt en is.
 10. Brandende-Koloniale Vraagstukken.

Serie III.
 No. 5. Nederlanders in Indië.
 6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen.
 8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië.
 9. De Slavernij in Oost-Indië.

Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (Hoofdbestuur).

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
 De havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië.
 Uitvoerende dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de directie te Amsterdam en te Batavia.

GEFRS. ZORN
 KLEEDERMAKERS
PRIMA KLEEDING NAAR MAAT
 op Abonnementsvoorwaarden
 Speciaal adres voor GEMAAKTE kleding
 THOMSONLAAN 107 TEL. M. 3612

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND“ TE GOUDA
 MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST

Het uitgebreidste Kookboek Geb. in linnen Stempelband
f 5.50
 Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster, Nobelstraat 20, Den Haag.

N.V. GOGARN'S
MEUBILEER.MIJ.
MEUBELEN
BETIMMERINGEN
BEHANGERIJ
STOFFEERDERIJ
 DEN HAAG ROTTERDAM
 NOORDEINDE 64c WESTNIEUWLAND13
 TELEFOON H.1076 TELEFOON No. 1774

Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „OCEAAN“
 Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM
Holland-Nederlandsch-Indië
 Vice-Versa
 Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ AMSTERDAM-ROTTERDAM.

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
 's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
 Regentesselaan 123 bij Regentessoplein Tel. M. 1403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
 Stemmen en Transporteeren**
 tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
 bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIALAAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
 UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten
 Oppersen, Repareeren, Keeren, Moder-
 niseeren, Vermaken, opnieuw Voeren,
 onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij
 maar wilt, ga dan naar

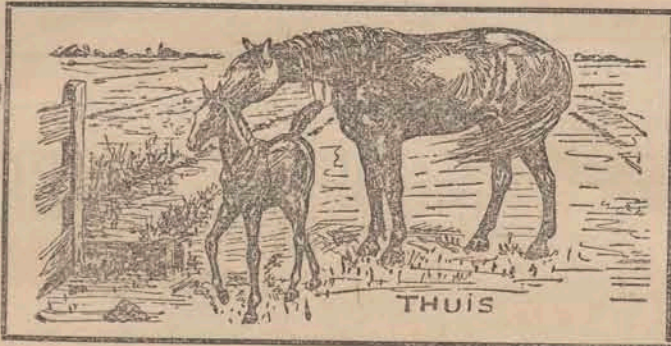
Kleermakerij „UNICUM”
 Anna Paulownastraat 30a, Tel. M. 4947
DEN HAAG
 De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

JACQUES ELTE - „DE NIEUWE MUZIEKHANDEL”

KORTE POTEN 17 - TELEFOON HAAG 6633 - DEN HAAG

Leverd steeds engros en endetail de nieuwste Engelsche-, Fransche- en Duitse Succes-
 nummers tegen lage prijzen.
 Geregelde maandelijksche zendingen, ook van Orkestmuziek, en voor Jazzband aan
 Families en Societeiten. Referenties staan ten dienste.
 Het grootst succes van den laatsten tijd: **YES WE HAVE NO BANANAS**, met tekst
40 cent. Dit nummer mag alleen in Holland en Koloniën worden verkocht in de
 uitgave JACQUES ELTE.
 Het nieuwste succes van LOUIS DAVIDS: **ZANDVOORT** nummer twee en **KALAKUA**,
 prijs **75 cent.**

BESCHIKBAAR.

De Paardenwereld

Geïllustreerd Weekblad

GEWIJD AAN

**Draverijen, Rensport, Concours-Hippique,
 Fokkerij, Hoefbeslag, enz.**

Abonnement (franco per post) f 6.- per jaar,
 desgewenscht te betalen in 2 halfjaarlijksche
 termijnen van f 3.—.

Bevat o.m. de officiële programma's van de Draverijen en Rennen
 dit jaar te houden op Duindigt.

Afzonderlijke nummers 20 cent

Uitgave: N.V. Drukkerij ten Hagen, Nobelstr. 20, Den Haag

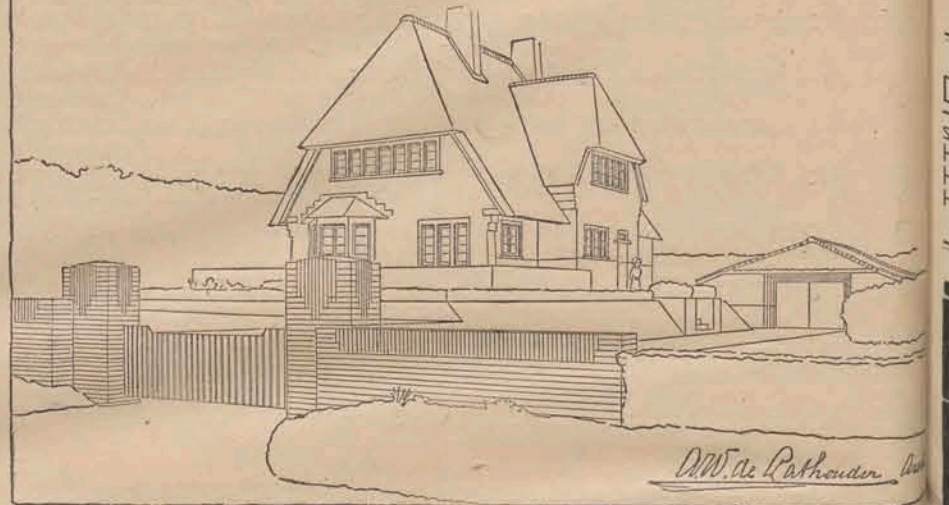
A. SCHRÖDER & CO.
 GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

COSTUMES JUMPERS

NIEUWE MODELLEN

BLOUSES ROKKEN

LANDHUIS T RIETENDAK TE AMERSFOORT

Bovenstaand LANDHUIS te Amersfoort

voorzien van vaste Washtafels, Electr. Licht-, Water- en Gasleiding
 Terrassen rondom het huis, Garage van 105 M2, met Boomgaard
 en Moestuin, totale grootte 3000 M2 **IS TE KOOP**
f 35000.- indien gewenscht met f 27000.— hypotheek.
 Inlicht. bij A. W. DE LATHOUDER, Gevers Deynootweg 182, Den Haag

VERHUIZINGEN PER
Auto-Tapissières
H. VAN DEN BOLD
 APELDOORN :: TELEF. No. 273

Holland-Canada Hypotheekbank
 's-Gravenhage - Winnipeg
 Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage - J. G. COSTER te Winnipeg